مۆسیقای بێ دەنگ

دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی

زنجیرەی ڕۆشنبیری

*

خاوەنی ئیمتیاز: شەوکەت شێخ یەزدین

سەرنووسەر: بەدران ئەحمەد حەبیب

***

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بڵاوکردنەوەی ئاراس، شەقامی گوڵان، هەولێر

مۆسیقای بێ دەنگ

شانۆنامە

نووسینی:

لاش نۆرێن

پێشەکی و پەراوێز بۆ نووسین و وەرگێڕانی لە سوێدییەوە:

دانا ڕەئووف

سەرپەرشتیاری زنجیرەی شانۆی بیانی

دانا ڕەئووف

ناوی کتێب: مۆسیقای بێ دەنگ - شانۆنامە
نووسینی: لاش نۆرێن
پێشەکی و پەراوێز بۆ نووسین و وەرگێڕانی لە سویدییەوە: دانا ڕەئووف
بڵاوکراوەی ئاراس - ژمارە: ٥٦٤
دەرهێنانی هونەریی ناوەوە: سەنگەر عەبدولقادر
دەرهێنانی بەرگ: حەمید ڕەزا ئازموودە
پیت لێدان: سەهەند سەرتیب
هەڵەگری: فەرهاد ئەکبەری + حامد مورادی
سەرپەرشتیی چاپ: ئاوڕەحمانی حاجی مەحموود
چاپی یەکەم، هەولێر - ٢٠٠٧
لە کتێبخانەی گشتیی هەولێر ژمارە (٤٤٦)ی ساڵی ٢٠٠٧ی دراوەتێ

هیچ گرووپ و کەسێك بەبێ ڕەزامەندیی وەرگێڕ
بۆی نییە ئەم شانۆنامەیە بخاتە سەر شانۆ.

لاش نۆرێن و هەرەسهێنانی خێزان و بنەما کۆمەڵایەتییەکان

شانۆی سوێدی داب و نەریتێکی دێرینی لە بواری شانۆ و پیەسی شانۆییدا هەیە. بۆ نموونە، ئاگوست ستریندبێری (١٨٤٩–١٩١٢) کاریگەرییەکی بەرفراوانی نەك تەنها بەسەر شانۆی سوێدییەوە، بەڵکو بەسەر تێکڕای شانۆی جیهانییەوە هەیە و زۆربەی نووسەرە شانۆییە گەورەکانی دنیاش لە ژێر ئەو کاریگەرییەدا نووسیویانە.

لاش نۆرێن کە لە ساڵی ١٩٤٤دا لە سوێد لە دایك بووە، یەکێکە لە گرنگترین نووسەرە شانۆییەکانی ئەمڕۆ و دادەنرێت بەبەردەوامییەکی بەهێزی ستریندبێری و هەروەك ئەویش سنوورەکانی وڵاتی سوێدی بڕیوە و ناوبانگێکی نێونەتەوەیی و جیهانی بەدەست هێناوە.

هیچ نووسەرێك لە سوێد هێندەی لاش نۆرێن، بەشێوەیەکی سەراپاگیر و لەسەر هەموو ئاستەکان ئاوێزان و تێکەڵاوی ویژدان و هەستی کۆمەڵگا و چینە جیاوازەکانی خەڵکی ئەم وڵاتە نەبووە. ئەم نووسەرە لە کۆهەستی جەماوەر و نائاگاییاندا ڕەنگی داوەتەوە و بوونێکی بەردەوامی هەیە؛ ڕۆژانە خەڵکی سەبارەت بەگرفتەکانی خێزان، پەیوەندی ژن و مێردایەتی، بەپێکەنینەوە دەڵێن ئەمە نۆرێنە، یان دەڵێی شانۆنامەکانی لاش نۆرێنە. لە هەمان کاتدا هەموو کەسێك لە سوێد دەزانێ کە ناوی لاش نۆرێن وابەستەی ڕەشبینی، دڵەڕاوکێ، دوودڵی، کێشەی خێزان، گرفتی بوون، ئازارەکانی تاکە کەس و مەرگە.

ئەم نووسەرە بەرهەمی یەکجار زۆرە و ساڵانە پیەسەکانی لەسەر زۆربەی شانۆکانی هەموو شار و شارۆچکەکانی سەرانسەری سوێددا پێشکەش دەکرێن. ئەمە جگە لەوەی کە بەرهەمەکانی وەرگێڕدراونەتە سەر

زۆربـەی زمـانـە زیـنـدووەکـانـی جیـهـان و شانۆنـامـەکـانـی لـەسەر شانۆ گـرنـگـەکـانـی ئـەڵـمـانـیـا، فـەرەنسا، نـەرویـژ، دانـمـارك، هـۆڵاند، ڕووسیـا و زۆربـەی وڵاتـانی تری ئـەورووپا نـەمایش دەکرێن.

لاش نۆرێن هـەرچـەندە فرە بـەرهـەمـە و هـەمیشـە شاکـاری تـازە و نوێ پێشکەش دەکات، بـەڵام بەهیچ شێوەیەك خۆی دووبـارە نـاکـاتـەوە، بـەردەوام گۆڕانکاری لە زمـان و شێواز و نـاوەڕۆکدا دەکات، بۆ نموونـە بـەردەوام بـەدوای فۆرمێکی نوێ و جیاوازی چەمکەکانی زماندا دەگەڕێت، شێواز و فۆرمی هـەمـەجۆرە دەخولقێنێ. زمان ئـامرازێکی گرنگی کەرەسەکانی ئـەم نووسـەرەیە و وەستایەکی بەتوانای داهێنـانی وشە و دیالۆگێکی قووڵیی ساکاری شانۆیییە. داڕشتنی دیالۆگی نێوان کارەکتەرەکانی، یەکێکە لە پێکهاتە گەوهـەرییەکانی شێوازە دراماتیکییەکەی.

نائومێدی، دڵەڕاوکە، خەمۆکی، سەرلێشێوان، بەختیاری و نەخۆشیی دەروونـی پێکـهـاتـەیـەکی گرنگی بـەشێکی زۆری کـەسایـەتـییـەکـانـیـەتی، دیالۆگەکانی پاشبەندی بـارە دەروونییەکان، یـادەوەری و گەڕانـەوەیـەکی بـەسۆزە بۆ منداڵی، بۆ هـەرزەکاری و بۆ یـادەوەرییەکان. کەسایـەتییەکان هـەروەك ئـەوە وایە کە لە ژوورە داخراوەکاندا گیریـان خواردبێت و توانای هـەنـاسە هـەڵمژین و چوونە دەرەوەیـان نـەبێت.

ئـەوەی زیـاتر ڕێگا لـەم کـارەکتـەرانـەش دەگریت، گرێگـەلی دەروونی و هـەستگەلی بەهێزی هـەڵچوونیانە، دەروونی شێواو و یـادەوەری تـاڵیانە، هـەنـدێ جـار ئـەم ڕووبـەڕووبوونـەوانـەش، وەك بـورکـانـێکی خـەفـەکـراو، بـەشێوەیـەکی چاوەڕوان نـەکراو و توندوتیژ دەتـەقێتەوە. ئـەم کـارەکتـەرانـە بـەهـەمـوو شێوەیـەك لـە هـەوڵـی ئـەوەدان بـچـنـە دنـیـایـەکـی تـرەوە، لـە ڕابـردوویـان ڕابـکـەن، بـەڵام هـەرگـیـز بـەو ئـاواتـە نـاگـەن و هـەروەك کارەکتـەرەکانی تراژیدیای گرێکی ناتوانن لە چارەنووسی خۆیان هەڵبێن.

ئـەوەی کـە زیـاتـر ڕێگـاشیـان لـێ دەگـرێ، جـگـە لـە بـارودۆخـی ئـاڵـۆزی دەروونـیـان، یـادەوەریـیـەکـانـی ڕۆژانـی مـنـداڵـی، هـەسـتـەوەری، نـیـگـەرانی، هـەستکردن بـەگوناه پـاشگـەزبوونـەوە، نـائومێدی، کـارەسات و هـەڵـە گـەورە وبـەردەوامەکانی دایك و بـاوکن.

لاش نۆرێن دەیەوێ بینەران خۆیـان لە کەسایەتییەکانیدا بناسنەوە، خـۆیـان لـە کـارەکتـەرەکـانـیدا بـدۆزنـەوە و ڕووبـەڕووی حـەقـیـقـەتـی ژیـانـی خـۆیـان ببنەوە.

شیعر و سەرەتایەکی شەرمن

بــەر لــە چـل و پــێنــج ساڵ (لاش نـۆرێن)ێکـی شانـزە سالّـی شەرمـن، لـە وێستگەی شەمەندەفەری ستۆکهۆڵم دادەبەزێ. ئەم گەنجە لە باکووری سویدەوە دێ و بڕیاری داوە ببێتە نووسەر؛ لە ستۆکهۆڵم کەس ناناسێ و نازانێ بەرەو لای کێ و بۆ کوێ بڕوا؛ بەڵام تەنها دوای سێ ساڵ ئەو گەنجە کە تەمەنی دەگاتە نۆزدە ساڵ، یەکەم دیوانە شیعری خۆی بڵاو دەکاتەوە. لاش نۆرێن لە سەرەتادا وەك شاعیر دەستی پێ کردووە و هەر لـەم ساڵانـەشدا یـەکـەم دیـوانـی خـۆی (لـەیـلاك، بـەفـر) بـڵاو دەکـاتـەوە. شیعرەکانیشی نەفەسێکی قووڵی لیریکییان لە خۆ گرتووە و دواتریش ئەو زمانە شیعرییە لیریکییەشی دەگوێزێتەوە بۆ دنیای شانۆ. لە حەفتاکانی سەدەی ڕابوردوودا کۆمەڵی دیوانە شیعری تر و ڕۆمانێك بڵاو دەکاتەوە، شیعر و پەخشان تێکەڵاو دەکات و جیهانێکی ڕەش و مۆرکێکی تاریك، یادەوەری و پەرۆشی بۆ شتێکی نادیار، ناوەڕۆکی شیعرەکانی ئەو کاتەی پێك دەهێنن. لاش نۆرێن لە بەرئەنجامدا شیعرەکانی زیاتر و زیاتر کورت و چڕ دەبنەوە، هێندە چڕ ئیدی وشەکان هێدی هێدی ون دەبن و تەنها ترووسکەی وێنەیەك، جیهانێکی تەڵخ و وشە کورتەکان دەمێننەوە.

لاش نـۆرێن هــەست بـەپـووکـانـەوەی وشەکـانـی، ونـبـوونـی جـیـهـانـە شیعرییەکەی و دنیا تایبەتمەندەکەی خۆی دەکات، لەبەرئەوە هەر زوو ماڵئاوایی لە جیهانی شیعر دەکات و لەبری ئەوە ڕوو دەکاتە دنیای شانۆ و نووسینی پیەسی شانۆیی. لاش نۆرێن لەم بارەیەوە دەڵێن: «شیعر و دراما زۆر دوورن لە یەکترەوە، ئەمەش بۆ من مەسەلەیەکی گران و پارچە پارچە بوو. من بڕیاری خۆمم دا، کە شانۆشم هەڵبژارد لەبەرئەوە بوو کە

شیعرەکانم کورت و کورت دەبوونەوە، تا وای لێ هات بەتەواوەتی ون بوون. شیعرەکانم هێندە بچووك بوونەوە لە کۆتاییدا بوونە پارچە ئێسقانی بچووك.»

بەڵام دوورکەوتنەوە و وازهێنانی لاش نۆرێن لە شیعر پووکانەوەی تواناکانی ئەم نووسەرە ناگەیەنێت، بەڵکو ئەو جیهانە چڕە، وشە زبرەکان و شیعرییەتی، نووسینەکانی سەرلەنوێ لە دنیای شانۆ و شانۆنامەکانیدا ڕەنگ دەداتەوە.

شانۆ و دەستپێکێکی تر

لاش نۆرێن دەزانێت بەتەنها بەوشەکانی، وێنە ئاڵۆزە شیعرییەکانی، جیهانە تاریك و پرسیارە بێ وەڵامەکانی، ناتوانێت ڕووبەڕووی دەروونی خۆی ببێتەوە، ناتوانێت ببێتە دەربڕی ناوەوەی خۆی و دەوروبەرەکەی، بۆیە هەر لەو دوو ڕێیانەدا واز لە شیعر دەهێنێت و ڕوو دەکاتە شانۆ.

لاش نۆرێن لە شەستەکاندا کۆمەڵێ شانۆنامە دەنووسێت، لە شانۆنامەکانیدا شیعر و دراما لە یەکەیەکی ئۆرگانی و بنەماکانی شیکردنەوەی دەروونیدا تێکەڵاو دەکات. هەر لە سەرەتاوە دنیای ناوەوەی مرۆڤ دەبێتە ئامرازێکی باڵای ئەو شانۆ نوێیە و ئەوە سەرەتای پتەوەی لاش نۆرێنی شانۆنامەنووس. ژان و پەژارە لەوانەیە سیمای سەرەکیی شانۆنامەکانی ئەم نووسەرە بن، لەو ڕوانگەیەوە ژیان لە پانتاییەکی ڕەشدا دەبێتە زیندەخەونێکی بێ ئارام. مەسەلەکانی سێکس و سێکسەنازی، وەك دوو جەمسەری دژ بەیەك، بارێکی دڕندەئاسا لە لای پاڵەوانەکانی دەخولقێنن. هەروەها نۆستالگیا، یادەوەری، تێڕوانینێکی ڕەشبینانە بۆ ژیان، بێزاری، تەڵەزگەکانی خێزان، بەتایبەت پەیوەندییەکانی دەسەڵاتی دایك و باوك، ڕووبەڕووبوونەوەیەکی توندوتیژ و یاخیبوون لە باوکسالاری و بەندبوون بەدایکەوە، تۆخمە سەرەکییەکانی دەقەکانی ئەم نووسەرە پێك دەهێنن. لاش نۆرێن هەنگاو بەهەنگاو دەرگا بە ڕووی شوێن، زەمەن و تەنانەت بوون و بوونەوەری نوێدا دەکاتەوە. زەمەن سنووری تەمەنی کارەکتەرەکانی دەبەزێنێت و لەم زەمەن و شوێنانەدا خودی، کارەکتەرەکان، بەبێ بەربەست، ئەزموونی ژیانیان دەخەنە ڕوو. ئەوەی ئەو کەسایەتییانەش کۆ دەکاتەوە، ئەوەیە کە

هەموویان لەو شوێنانەدا گیریان خواردووە، هەروەك كەسایەتییەكانی چێخەف، كە حەز و هیوای ئەوان نییە و ژیان بەتەواوەتی ڕێچكەیەكی تری گرتووە.

لاش نـۆرێن بـۆ یـەكـەم جـار لـە ساڵـی ١٩٧٣دا بـەشانـۆنـامـەی (مـاسـتـاوچـی) دەرگـای شانـۆكـانـی بـۆ دەكرێتـەوە، دوای ئـەوە یـەك دوو شانۆنامەی تر دەنووسێت، بەڵام هیچ كام لەو شانۆنامانە سەركەوتنێكی ئەوتۆ بەدەست ناهێنێت. ئەم نووسەرە زیاتر لە نێوان ساڵانی حەفتا و هەشتاكانی سەدەی ڕابردوودا بەهرەی نووسینی شانۆنامەكانی گەشە دەكات، دید و هزری هونەری پەرە دەستێنن و هەر لەو قۆناغەشدا كۆمەڵێ پیەسی گرنگ و سەركەوتوو دەنووسێت.

لاش نـۆرێن لـە شانـۆنـامـەی (ئـازایـەتـیـی پـیـاوكـوشتن) ١٩٧٨ و (ئـۆریستـێس) ١٩٧٩دا دەتـوانـێت تـراژیـدیـایـەكـی نـوێ بـخـولـقـێنـێت، تـراژیـدیـایـەك كـە لـە ستركتور و تراژیدیـای گرێكییـەوە سەرچـاوەكـانـی وەردەگـرێت. لـەم دوو شانـۆنـامـەیـەدا، زۆر سەركـەوتـووانـە و بـەسەلیقـەوە دەگـەڕێتــەوە سەر (ئـودیـپـی پـاشا)ی سۆفـۆكـلـیس و (ئـۆریستـێس)ی ئەسخیلیۆس.

ئازایەتیی پیاوكوشتن (Modet att döda) باسی سەردانی باوكێك دەكات بۆ لای كوڕەكەی، ئەم باوك و كوڕە پەیوەندییەكی باشیان بەیەكترەوە نەبووە و هەرگیز تەڵەزگە و كێشەكانی نێوانیشیان یەكلا نەكرووەتەوە، سەردانـەكـەش دەبـێتـە هـۆی تـەنگ پـێ هـەڵـچـنین، سەركـوتـكـردن و بێزارییەكی بێ سنووری كوڕەكە (ئێریك) و لە بەرئەنجامدا ئێریك چەقۆ لە بـاوكـی هـەڵدەگرێت و دەستـەویـەخـە ڕووبـەڕووی یـەكتری دەبنـەوە. لاش نۆرێن لەم دوو شانۆنامەیەدا (ئازایەتیی پیاوكوشتن و ئۆریستێس) دوو زەمەنی جیاواز و دوو كارەساتی پیاوكوشتن، یان بوێری و هەوڵی باوك كوشتن بەرجەستە دەكات.

لە ئازایەتیی پیاوکوشتندا، زەمەنی ڕابردوو و زەمەنی ئێستا، لە دەروازەی میتۆلۆژیای گرێکییەوە تێکەڵاو دەکات و تراژیدیایەکی مۆدێرن لە شانۆی هاوچەرخی سویدیدا دەخولقێنێت. لەم دوو شانۆنامەیەدا گرێی دەربازبوون و بوێریی کوشتنی فەرزەند و باوان هۆکارێکی ڕاستەوخۆ و سمبوڵێکی باڵا و دەروازەیەکی بەبەهای سەرەتای دراما خێزانییەکانی لاش نۆرێنە. کلیلی هەموو کێشەکانی شانۆی لاش نۆرێن لە هەشتاکانی هەزارەی ڕابردوودا، بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆ و ناڕاستەوخۆ سەبارەت بەڕووخانی بنەماکانی خێزان و هەڵوەشاندنەوەی پەیوەندییەکانی دایك و باوکە. ئەم کێشەیەش لە هەموو شانۆنامەکانی تری ئەو قۆناخەدا و لە فۆرم و ناوەڕۆکی جیاوازدا ڕەنگ دەداتەوە.

لاش نۆرێن لە ساڵی١٩٨٢ دا بەشانۆنامەی (شەو دایکی ڕۆژە) و لە ساڵی ١٩٨٣دا بەشانۆنامەی (پشێوی دراوسێی خوایە) دەبێتە نووسەرێکی گەورە و ناسراوی سویدی، هەردوو شانۆنامەکەش لە بیوگرافیا و ژیانی تایبەتی خۆیەوە سەرچاوەیان گرتووە. لاش نۆرێن لەم دوو شانۆنامەیەدا باسی هەرەسهێنان، پەرتەوازەبوون و ڕیشەکێش بوونی قەوارەی خێزانێك دەکات لە نێوان ساڵەکانی ١٩٥٦ بۆ ١٩٦١دا.

ڕووداوەکانی (شەو دایکی ڕۆژە) لە ساڵی ١٩٥٦ و لە میوانخانەیەکی کۆنی شارێکی بچووکدا ڕوو دەدەن، خێزانەکەش بریتییە لە دایك و باوك و هەردوو کوڕەکەیان. ئەم خێزانە بەشێوەیەکی سەیر پێکەوە بەستراونەتەوە و بەهیچ شێوەیەك هەست ناکەیت کە پێویستیان بەپەیوەندییەکانی دنیای دەرەوە بێت. خۆشەویستی، ڕق، بێزارییەکی کوشندە، کۆیان دەکاتەوە و باوکەکە بەدەمەستە و هەمیشە شەڕ و هەرا لە نێوانیاندایە.

بەڵام ڕووداوەکانی (پشێوی دراوسێی خوایە) باسی هەمان خێزان

دەکات لە گۆشەنیگایەکی ترەوە: هێلین دایکی ئەم خێزانەیە و بەردەوام نەخۆشە و لە نەخۆشخانەکان کەوتووە، بۆ ماوەیەك پشوو وەردەگرێت و نەخۆشخانە جێ دەهێڵێت و بۆ ماڵەوە دەگەڕێتەوە. هەروەها لەگەڵ ئەو هەردوو کوڕەکەشی (فرانك و ڕیکی)ش دەگەڕێنەوە بۆ ماڵەوە. ڕیکی وەك هێلینی دایکی لە نەخۆشخانەی دەروونییەوە دەگەڕێتەوە، دوای ئەوەی هەوڵی خۆکوشتنی خۆی داوە. کۆبوونەوەی ئەم خێزانە، دایك و باوك و هەردوو کوڕەکەیان: پڕە لە ترس، دڵەڕاوکێ، نیگەرانی، خەم، قینێکی بەردەوامی هەڵچوو، خۆشەویستی و دوژمنکاری. دوای ئەوەی کە کوڕە بچووکەکەیان (ڕیکی) باسی هۆمۆسیکسیۆلیی خۆی دەکات، ئیدی پەیوەندی نێوانیان دەگاتە ئاستی تەقینەوەیەکی گەورە بە ڕووی یەکتردا.

ئەم شانۆنامانە بەپێیەسەکانی میوانخانەش ئاماژەیان بۆ دەکرێت، کارەکتەرەکان لە میوانخانەیەکدا دەژین و هەر خۆشیان خاوەنی ئەو میوانخانەیەن و لاش نۆرێن ئەم پیەسانەی لە ژێر کاریگەریی نووسەر و شانۆنامەنووسی ئەمریکایی (یۆژین ئۆنێل)دا نووسیوە، بۆ نموونە (پشێوی دراوسێی خوایە) ڕەنگدانەوەیەکی ئاشکرای شانۆنامەی (سەفەری ڕۆژێکی درێژ بەرەو شەو)ی یۆژین ئۆنێلە.

ئەم سێ شانۆنامایەش: شەو دایکی ڕۆژە، پشێوی دراوسێی خوایە و ئازایەتیی پیاوکوشتن، پێکەوە سێینەیەکی درامایی پێك دەهێنن و لاش نۆرێن لە ڕوانگەی ڕێبازی سروشتی و دەروونییەوە نووسیونی.

لە هەمان کاتدا ئەم پیەسانە جۆرە هەڵوێستە و مامەڵەکردنێکی مۆدێرنە لەگەڵ گرێی ئۆدیپ و پەیوەندییەکی دیالێکتیکی لە نێوان منداڵ و پێگەی دایك و باوکدا دەخەنە ڕوو.

لاش نۆرێن لە نێوان سالانی ١٩٨٩-١٩٩٥دا (پیەسە مردووەکان) دەنووسێت، ئەم شانۆنامانەش بریتین لە چواردە پیەس و لە چوار بەرگدا

بڵاو کراونەتەوە. لاش نۆرێن لەم پیەسانەدا، وەك دەروونناسێکی شارەزا، زۆر بەوردی جیهانی بۆرژوازی و ناواخنە قووڵە دەروونییەکانی مرۆڤ و کۆمەڵگای نوێی سوێدی شی کردۆتەوە.

نووسەر سەبارەت بەپیەسەکانی ئەم قۆناخەی خۆی دەڵێت: «من خۆم سەرسامم بەپیەسە بۆرژوازییەکانم، بەتایبەتی زمانی ئەو شانۆنامانە، ئەو شێوازەی کە بۆرژوازییەکان قسەی پێ دەکەن، لە خێزانە بۆرژوازییەکاندا کارەکتەرەکان، حاڵەتە کەپتکراوەکان و درۆکانیان زۆر ئاشکران.»

قۆناخی نەوەدەکان و وەچەیەکی نیگەران

لاش نۆرێن لە سەرەتای نەوەدەکانی هەزارەی ڕابردووەوە دابڕانێکی گەورە لە شێوازە دەروونی و ناتورالیزمییە خێزانییەکەیدا بەدی دەکرێت. لەم قۆناخەدا، فۆرم، زمان، پانتایی شانۆنامەکانی و خودی کارەکتەرەکانی گۆڕانکارییەکی بنەڕەتی و سەرانسەرییان بەسەردا دێت. (لاش نۆرێن لەم قۆناخەدا جار بەجار دەگەڕێتەوە سەر مەسەلەکانی خێزان، بەڵام لە بۆچوون و دیدێکی فراوان و جیاوازترەوە.) بۆ نموونە لە شانۆنامەی (Personkrets 3.1) کە بەشی یەکەمی سێینەی (مەرگی چینایەتی)یە، لە گرفتەکانی خێزان و پەیوەندییەکانی باوك و دایك دوور دەکەوێتەوە. لەم شانۆنامەیەدا گۆڕانکارییەکی جیاواز لە ڕەوتی شانۆنامەکانی لاش نۆرێندا ڕوو دەدات، شانۆیەك دەروازەیەکی ڕوون بەڕووی پرس و گرفتە چینایەتییەکاندا دەکاتەوە؛ بۆ نموونە لەم شانۆنامەیەدا لە نێو خودی ماڵە بۆرژوازییەکان دێتە دەرەوە و دنیایەکی تر دەخوشقێنێت و دەرگایەکی تر بەڕووی شانۆیەکی ڕامیاری/ چینایەتی و لە هەمان کاتدا دەروونیدا دەکاتەوە. شوێنی ڕووداوەکانی شانۆنامەی (Personkrets 3.1) وێستگەی شەمەندەفەری نێوەندی شار و ئەو سنوورانەیە کە لاوە بێ لانە، پەرپووت، بەدمەست، تلیاکخۆرەکانی تێیدا کۆ دەبنەوە.

لاش نۆرێن خۆی هەڵوێستەیەکی قووڵ لەتەك ئەو کەسایەتییانەدا دەکات و بەڕۆڵەی خێزانە بۆرژوازییەکانی پیەسەکانی هەشتاکانی خۆی ناوزەدیان دەکات. ئەو کەسایەتییە گەنجە بێ لانە و بەدمەستانە کوڕی ئەو خێزانە هەڵوەشاوانەن، ئەو کەسایەتییانە هەمیشە لە پاڵ دیوار و لە بەرپەنجەرە و لە نێو ژوور و پەیوەندییەکانی ئەو خێزانە پڕ لە پشێوییانەدا

هەبوون و هەر لەو ماڵانەشدا گەورە بوون.

ئەم نووسەرە لە ساڵی **١٩٩٨** بەدواوە زیاتر دێتە سەر شەقام و کۆڵان و کون و قوژبنەکانی ستۆکهۆڵم و شارە گەورەکانی تری سوید. لەم شانۆنامانەدا تلیاکخۆر، بەدمەست و خەڵکانی دەرەوەی پلاتفۆرمە کۆمەڵایەتییەکانی کۆمەڵگای سویدی دەخاتە ڕوو، ئەو کەسانەی کە هیچ دەنگێکیان نییە و کەوتوونەتە پەراوێز و نزمترین ئاستەکانی کۆمەڵگاوە.

بەشی دووەمی ئەم سێینەیە شانۆنامەی (ئەو کوڕانەی سێبەرن) **١٩٩٩**، لاش نۆرێن لەم پیەسەدا، شێواز و فۆرمە شانۆییەکەی بەرەو پێشەوە دەبات و بەدوای شوێن و ڕێگاچارەیەکی تر و جیاوازدا دەگەڕێت. لەم شانۆنامەیەدا کۆمەڵێ تاوانبار و نەخۆشی دەروونی پێکەوە لە بەندیخانەیەکدا کۆ دەکاتەوە. ئەو کوڕانەی سێبەرن حەوت کارەکتەر لە خۆ دەگرێت: حەوت کەس کە کۆمەڵێ تاوانی گەورەیان کردووە و بۆ ماوەیەکی نادیار لە پشت دیوارە بەرزەکانی بەندیخانەکانەوە توند کراون. جیهانێکی نادیار، گرێی دەروونی، گرفتی کۆمەڵایەتی و مادی بەرجەستەی ئەو کەسانە دەکات کە لە پەراویزی کۆمەڵگایەکی بۆرژوازیدا بەشێوەیەکی دڕندە دەچەوسێنرێنەوە. شانۆنامەکەش مێژووی شانۆنامە خێزانییەکانی لاش نۆرێنە و کارەکتەرەکانیش بەرئەنجامێکی ئاشکرای ئەو کوڕانەن کە بەدرێژایی زەمەنی گەورەبوونیان لە ژێر پێگەکانی باوکسالاریدا سەرکوت کراون.

لاش نۆرێن لەم پیەسانەیدا زۆر بەوردی باسی مەسەلەکانی تاوان، سزا و کۆمەڵگا مەدەنییە مۆدێرنەکانیش دەکات. لە سەرەتای نەوەدەکانەوە لاش نۆرێن، وەك لەمەوبەر ئاماژەمان بۆ کردووە، خێزان و گەڕەکە بۆرژوازییەکان بە جێدەهێڵێت و زیاتر شانۆنامەکانی سیمایەکی چێخەف ئاسا لە خۆ دەگرن و بیرەوەری و جیهانە شیعرییە شاراوەکان بەرجەستە دەکەن.

شانۆنامەی (Endagsvarelsers) لە ساڵی **١٩٩٠دا** نووسیویەتی دادەنرێت بەسەرەتای ئەم قۆناغە و لە (پیەسە ڕەشەکان)یشدا کە لە **١٩٩٥** نووسیونی، لە ڕابردووی خێزانەوە ڕوو دەکاتە کۆمەڵگایەکی پەرتەوازە و بێ لانە.

لاش نۆرێن خۆی سەبارەت بەرەوتی نووسینە شانۆییەکانی دەڵێت: «پرۆسەی نووسینم گۆڕانکارییەکی بەرچاوی بەسەردا هاتووە، نووسینەکانی ئێستام هیچ زەمەنێکی دیاریکراو لە خۆ ناگرێت. من لەو بڕوایەدام ئەم مەسەلەیە پەیوەندی بەتەمەنەوە هەبێت، من ئێستا شەست و یەك ساڵم. بۆ نموونە ئێستا خەریکی شانۆنامەیەکی تازەم سەبارەت بە ژن و پیاوێکی بەتەمەن کە خەریکی ماڵ گواستنەوەن. لە هەمان کاتدا ژن و پیاوێکی گەنج دەگوێزنەوە هەمان خانووبەرە، شتەکانیان کۆ دەکەنەوە و پەردەکانی ژوورەکانیان دادەگرن، دوای کاتژمێرێك تێدەگەین کە هەردوو ژن و مێردەکە هەر یەکێکە، بەڵام ماوەی بیست ساڵ لە بەینی هەردوو گواستنەوەکەدا هەیە».

ئێگزیستێنتیالیزم و مەرگی مرۆڤ

لاش نۆرێن لە ساڵی ٢٠٠١دا شانۆنامەی (نۆڤێمبەر) دەنووسێت و هەر خۆشی لەسەر شانۆی نەرویژی لە ئۆسلۆی پایتەختی وڵاتی نەرویژ پێشکەشی دەکات. لاش نۆرێن بەنووسینی ئەم پیەسە پێ دەنێتە قۆناخێکی تری جیاوازەوە، دەقی نۆڤێمبەریش بەشی یەکەمی سێینەیەکی تری ئەم نووسەرەیە و هەرسێ بەشەکەشی لە مەدارەکانی مردن و چەمکەکانی جیهانی ژیان/مەرگدا دەسووڕێنەوە. فۆرمی زمان و بەکارهێنانی ڕستە و وشەکانی ئەم پیەسانە گۆڕانکارییەکی زۆریان بەسەردا هاتووە. پیەسەکانیش سترکتورێکی خەونئامێز، ئەپسورد و جیهانێکی خودی ئێگزیستینتیالیزمی لە خۆ دەگرن. لە هەمان کاتدا بێ دەنگییەکی ترسناك لە نێوان دیالۆگ و کەسایەتییەکاندا مەودای ڕووداوەکان داگیر دەکات. شانۆنامەی (نۆڤێمبەر) باسی چوار مرۆڤ دەکات کە دوای مەرگیان و لەدنیا بەئاگا دێنەوە، ئەم مرۆڤانە لە دنیایەکی ترن و دەزانن هەرگیز جارێکی تر ناتوانن بگەڕێنەوە تا ژیانی خۆیان بەئاراستەیەکی تر بگۆڕن. کارەکتەرەکانی هۆشیارن بەمەرگی خۆیان، بەڵام نایانەوێت بنوونەوە، یان بەمانایەکی تر بمرنەوە، تا هەموو گرفتەکانیان بەتەواوەتی چارەسەر نەکەن، ئەو گرفتانەی کە لە ژیاندا هەیانبووە و بەبێ چارەسەر ماونەتەوە.

شانۆنامەی (نۆڤێمبەر) لە زۆر ڕووەوە لەگەڵ شانۆنامەی (پەرجوو) یەك دەگرێتەوە، پەرجوو بۆ یەکەم جار لە ساڵی ١٩٨٨دا لە شانۆی پادشایەتی لە ستۆکهۆڵم پێشکەش دەکرێت. ئەم شانۆنامەیە زۆر نزیکە لە ئەتمۆسفێر، دنیا و شانۆنامەکانی (پێکێت)ەوە و ڕێگاچارە و خستنە

ڕوویەکی تری چەمکی (چاوەڕوانی)یە. شانۆنامەکە باسی کۆمەڵێ مرۆڤ دەکات کە لە شوێنێکی نادیاردا گیریان خواردووە، شوێنێك لە نێوان ژیان و مەرگدا؛ چاوەڕوانیش تەنیا فریاگوزار و دالّدەی ئەم کارەکتەرانەیە. ئێمەی مرۆڤ چاوەڕوانی چین، مەرگ یاخود فریاگوزار، پێغەمبەرێکی تر یان موعجیزەیەکی چاوەڕواننەکراو، ئەوەی پێویستە ئاماژەشی بۆ بکرێت ئەوەیە کە ئێمەی مرۆڤ لە چاوەڕوانییەکی بەردەوامداین تا ئەو ڕۆژەی دەمرین، مەرگیش بۆ خۆی چاوەڕوانییەکی ئەبەدیی مرۆڤە. هەموو شانۆنامەکە لە خەونێکی تۆقێنەر دەچێت.

لاش نۆرێن لە ساڵی ٢٠٠٢دا شانۆنامەی (ئاوی مەنگ) دەنووسێت. ئاوی مەنگ، وەك ئاوێنەیەکی شکاو، هەزارەها پارچە و هەزارەها وێنەی جیاواز جیاواز، لە هەمان کاتیشدا ڕوون و ئاشکرا لە خۆ دەگرێت. بەڵام دابڕانێکی ترسناك و درزێکی گەورە لە نێوان ئەو وێنانەدایە، ئەو ترسەش ترسی مەرگە! کارەکتەرەکانی شانۆنامەی ئاوی مەنگ مردوون و ڕووداوەکانیش لە دنیایەکی تردا ڕوو دەدەن. لاش نۆرێن خۆی دەڵێت: (ئاوی مەنگ) باسی مەرگ دەکات لە خودی ژیاندا، ئەو جارانەی لە ژیاندا مرۆڤێك دەمرێت، هەموو شتێك کۆتایی پێ دێت؛ هەندێك جار ڕوو دەدات هاوڕێیەك، کەسوکارێکی نزیك دەمرێت؛ بەمەش هەموو هیواکان دەمرن. یان مەرگی عەشقێك، مردنی خۆشەویستی نێوان دوو دڵدار، ئەو عەشقەی کە پێش ماوەیەك پڕ بوو لە حەز، خۆشەویستی، خۆشی و ژیان، لەپڕ دەمرێت.

کە مرۆڤ باسی مەرگ دەکات، لە هەمان کاتدا باسی ژیانیش دەکات، ناکرێت ژیان و مەرگ لە یەکتری جیا بکرێتەوە.

لاش نۆرێن دەیەوێت لەم شانۆنامەیەدا بەوشە، بەوێنە و بەخولقاندنی جیهانێکی شیعرئامێز بەرجەستەی گەردوونێك بکات کە ناکرێت بەهیچ شێوەیەك وێنا بکرێت و بخرێتە چوارچێوەی خەیاڵەوە. ئاوی مەنگ بۆ

یەکەم جار لە ئەڵمانیا و هەر لە ڕیژی لاش نۆرێن خۆی پێشکەش دەکرێت، دوای ئەوە بەسوێدی و لە ستۆکهۆڵم و لەسەر شانۆی (جوولەکە) لە لایەن لاش نۆرێنەوە پێشکەش دەکرێتەوە.

لاش نۆرێن دوای شانۆنامەی (ئاوی مەنگ) بەشانۆنامەی (مۆسیقای بێ دەنگ) بڕەو بەچەمك و فەلسەفەی مەرگ دەدات. لەم ڕووەوە دەڵێت: «مەرگ ئێستە زۆر ڕوون و ئاشکراترە بەلای منەوە. من خۆم بەرەو دوا قۆناخەکانی ژیانم دەڕۆم، هەر لەبەرئەوەشە بەشێوازێکی زۆر جیاوازتر بیر لە مەرگ دەکەمەوە.»

مۆسیقای بێ دەنگ کۆتایی ئەزموونە دەوڵەمەندەکەی لاش نۆرێن نییە، مەرگ و ژیان، ژیان و مەرگ لە بۆتەی پەیوەندییەکانمان، لە نێوان خێزان و خانە چڕ و ڕووناك و تاریکەکانی ژیانماندا زۆر بەخێرایی گوزەر دەکات.

شانۆنامەکانی (تەرمینال)یش گوزارشتێکی بروسکەئاسای ئەو حاڵەتەیە، تەرمیناڵ دوا پیەس و ئەزموونی لاش نۆرێنە و تا ئێستا یانزە تەرمینالی نووسیون. تەرمینالیش بۆ لاش نۆرین مانای گەشت، بەرئەنجام و کۆتایی ئەو گەشتانەش دەگەیەنێت، گەشتێکی بەردەوام و جووڵانەوەیەکی ئەبەدی و ناکۆتا. لەم گەشتانەدا پەیوەندیەکانی خێزان، تێپەڕبوونی کات و بیربڵاوی گوزارشت لە پیری و مەرگ دەکەن. کات و بیرەوەری و یادکردن سیمای کارەکتەرەکان، پانتایی ژوورەکان و خودی ڕووداوەکان بەرجەستە دەکەن. لەم پیەسانەدا کۆتاییەکان سەرەتا و دەستپێکی نوێ و تری ڕووداوەکانە. لە تەرمیناڵدا، کات، یادەوەری و ئێستا پێکدا دەچن و زۆر بەوریایی تێکەڵاو دەبن، ڕووداوەکان لە تەرمینالی سێدا لە ژوورێکی چاوەڕوانیی نەخۆشخانەیەکدا دەست پێ دەکەن. دوو خێزان لەم ژوورەدا بەدیار چاوەڕوانییەکانی خۆیانەوە دانیشتوون، خێزانێکیان چاوەڕوانی مەرگە و خێزانەکەی تریشیان

چاوەڕوانی ژیانە. ژنی خێزانە گەنجەکە دووگیانە و لە نەخۆشخانەن و چاوەڕوانی منداڵبوون دەکەن، بەڵام خێزانەکەی تر کە بەتەمەنترن چاوەڕوانی وەرگرتنەوەی لاشەی کوڕە مردووەکەیان دەکەن. ئەم دوو خێزانە لەگەڵ یەکتر قسە ناکەن، بەڵام پەیوەندییەکی سەیر، لێك نزیکبوونەوەیەکی جیاواز و ڕیتواڵێکی هاوبەش کۆیان دەکاتەوە.

بەڵام لە تەرمینالی حەوتدا دایکی خێزانێك تووشی نەخۆشییەکی کوشندە بووە و منداڵەکانی لە دیدەنییەکی چاوەڕوانکراودا، سەردانی دایکە نەخۆشەکەیان دەکەن. دیالۆژ و یادەوەرییەکان تێکەڵاو دەبن، ڕابردوو لە پرۆسەیەکی چڕدا دەبێتە ئێستا و کارەکتەرەکان لە دووتوێی گەمەیەکی ئازاراویدا ڕووبەڕووی یەکتر و خۆشیان دەبنەوە. ئەم دوو تەرمیناڵە بەشێوەیەکی زۆر ساکار، لە هەمان کاتدا گران و پڕ لە ژان، باسی ژیان، پەیوەندییەکانی منداڵ بەدایك و باوانەوە، پرۆسەی منداڵبوون، گەورەبوون و ڕووبەڕووبوونەوەی مەرگ دەکەن.

بەرئەنجام و هەڵوێستەیەکی کۆتایی

لاش نۆرێن لە ماوەی چل ساڵدا زیاتر لە حەفتا شانۆنامەی نووسیوە، لە چاوپێکەوتنێکی تەلەفیزیۆنیدا دەڵێت: «من لە هەمان کاتدا لە چوار شانۆنامەدا کار دەکەم. گرفتی گەورەشم ئەوەیە هەموو پیەسێك دیدی پیەسێکی تری لێ لە دایك دەبێت.» زۆربەی شانۆنامەکانیشی لەسەر هەموو شانۆکانی سوێد و وڵاتانی تری دنیا نەمایشکراوە. دوای ئەم مێژووە درێژ و پرۆسە چڕ و گرانە، دەتوانین بەم شێوەیە سەرەتا و پرۆسێسی بەرەو پێش چوونی دراما و شانۆی ئەم نووسەرە ڕوون بکەینەوە.

لاش نۆرێن پیەس و شانۆنامەکانی لە شەستەکاندا چارەسەری ڕۆڵ و جەستەی دایك دەکەن، بەڵام لە حەفتاکاندا باوك لە چەقی ڕووداوەکاندایە، لە هەشتاکاندا باوك یان دایك بەتەنها ناوەندی دەقەکانی نییە، بەڵکو چەمکی خێزان بەشێوە گشتگرەکەی دەبێتە ناوەندێکی گرنگ. چەمکەکانی خێزان بەشێوەیەکی گشتی دەکەونە چەق و ناوەندی گرنگی پێدان و شانە گرنگەکانی شانۆنامەکانیەوە. لە نەوەدەکاندا بنەماکانی خێزان لە شانۆی لاش نۆرێندا بەتەواوەتی هەڵدەوەشێت و کۆمەڵگایەکی پڕ لە بەدمەستی، بێ کاری، نەخۆشیی دەروونی و پچڕانی بنەما کۆمەڵایەتی و ئابوورییەکانی ئەورووپا لە خۆ دەگرێت.

لە ساڵەکانی دووهەزاریشەوە لاش نۆرێن پێی ناوەتە قۆناغێکی زۆر جیاوازەوە، شانۆنامەکانی ئەم قۆناغەی مۆرکێکی فەلسەفی و ئێگزیستێنتیالیزم لە خۆ دەگرن. لەم قۆناغەدا مەرگ، وەك هاوکێشەیەکی گرنگی ژیان، لە ناوەندی ڕووداوەکاندایە.

مۆسیقای بێ دەنگ لە نێوان مەرگ و گەمەی کاتدا

(مۆسیقای بێ دەنگ) شانۆنامەیەکی زۆر کورتە و بەبێ دەنگی و زۆر بەخێرایی بەرجەستەی مەرگ، ژیان، ئازارەکانی مرۆڤ و تەنهاییمان بۆ دەکات. پرسە ئیگزیستێنتیالیزمەکان و چەمکەکانی زەمەن لە بێ دەنگیدا گوزارشت لە ئازارە قووڵەکانی تەنهایی، دابڕان و مەرگ لە ناوەڕاستی تەمەندا دەکات. لاش نۆرێن بەپێچەوانەی سەرەتاکانی ڕەوتی شانۆنامەکانییەوە کە وشە ڕۆڵێکی گەورەی دەگێڕا، ئێستا بێ دەنگی لە (مۆسیقای بێ دەنگ) و زۆربەی شانۆنامەکانی تری ئەم قۆناغەیدا، توخمێکی گرنگی تەکنیکی پیەسەکانیەتی.

مۆسیقای بێ دەنگ، لە سێ بەش پێ کهاتووە و لەم سێ بەشەشدا خەم و یادەوەرییەکان، ژیان و مەرگ کۆ دەکاتەوە. تەنها لە مەرگ و خۆشەویستیدا، لە عەشقدا خۆمان دەبینین. سێ دیمەن، هەرسێکیان دوای مردن و بەخاکسپاردنی کەسانێکی خۆشەویست دەست پێ دەکات، دووانیان مەرگی منداڵی کەسایەتییەکانە. سەرەتای دیمەنی یەکەم بەخەمی (ئولۆڤ و یوهانە) دەست پێ دەکات. ئەم خێزانە کوڕە دە ساڵییەکەیان (ئێریك) بەڕووداوێکی دڵتەزێنی ئۆتۆمبیل کۆچی دوایی کردووە. دوای مەراسیمی بەخاکسپاردنەکە (یوناس)ی هاوڕێیان لەگەڵیان دەگەڕێتەوە بۆ ماڵەوە. ئولۆڤ و یوهانە زۆر باش دەزانن، هەر ئەوەندەی یوناسی هاوڕێیان ڕۆیشت، بێ دەنگی و ترس هەموو گیانیان دەکرۆژێت. لە کاتێکدا کە مەرگ زۆر کوتوپڕ دەستەویەخەی مرۆڤ دەبێتەوە، هەستی تەنهایی و لە ژیان دابڕان و خەمێکی گەورە دەبێتە ڕاستییەکی ڕەها، بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا دەبێت ژیان لە دەورانی خۆی هەر

بەردەوام بێت. مۆسیقای بێ دەنگیش باسی ئەو حاڵەتە دەکات کە چۆن مرۆڤ بتوانێت دوای کارەسات و کاتە دڵتەزێنەکان، دوای ماڵئاوایی هەتا هەتایی خۆشەویستان، بەردەوامی بدرێت بەژیان، باسی ئەو برینانە دەکات کە وا لە مرۆڤ دەکەن لە یەکتر دوور بکەونەوە، یان بەپێچەوانەوە لە یەکتر نزیك ببنەوە. زۆرجار مەرگ دیوار و سنوورێکی گەورەی بێ دەنگ لە نێوان مرۆڤدا دروست دەکات، مرۆڤ لەم ساتانەدا دووچاری هەست بەتەنهایی و نامۆبوونێکی ترسناك دەبێت. هەمیشە دوای مەرگی کەسێکی نزیك و خۆشەویست ئەم پرسیارانە خۆیان قوت دەکەنەوە، چۆن بتوانین ئەو کەسە خۆشەویستە لە یاد بکەین؟ چۆن بتوانین یادەوەرییەکانمان لە بیر بچێتەوە؟ چۆن بتوانین لە ژیاندا بەردەوام بین؟ چۆن بتوانرێت ڕێگای ژیانە ڕۆژانە ئاساییەکەی بەر لە کارەساتەکە بدۆزینەوە؟

ڕووداوەکانی شانۆنامەی (مۆسیقای بێ دەنگ) لە ماوەی بیست ساڵدا ڕوو ئەدەن و بەرجەستەی ژیانی چوار مرۆڤ دەکەن کە لە نزیك مەرگەوەن. لەم شانۆنامەیەدا مەرگ لە چەقدایە و دەستی ناوەتە بینەقاقای هەموو کارەکتەرەکان، بەڵام بەهەمان شێوە باسی ژیانیش دەکات. بوونی مەرگ وا لە مرۆڤ دەکات کە بەشێوەیەکی تر بیر لە ژیان و مەرجەکانی ژیان بکاتەوە، بەئامادەبوونی مەرگ ژیانیش ئاشکراتر، کۆنکرێتتر دەبینرێت، مردن زۆر نزیکە، لەوانەیە زۆر بەئاسانی ژیان لە دەست بدەین، چەندە لە مردن نزیك دەبینەوە، هێندەش لە ژیان نزیك دەبینەوە.

لە مۆسیقای بێ دەنگدا، بێ دەنگی لە نێوان وشەکاندا بێ هەدادان دەردەکەوێت، سێبەری مەرگ و سێبەری خەم لە ڕوانگەی بێ دەنگی و مۆسیقایەکی بێ دەنگیشەوە دەدوێت و وەك بەسەرهاتێکی تایبەت بەخۆی سەبارەت بەژیان و مەرگ مامەڵە لەگەڵ کەسایەتییەکان دەکات.

یوناس: فەرموو

ئۆلۆڤ: سوپاس

(وچان)

بەڵێ، وا دیسان لەماڵەوەین.

یوهانە: ئا، بەڕاستی!

ئۆلۆڤ: شتێکی سەیرە.

یوهانە: چی شتێکی سەیرە؟

ئۆلۆڤ: پێت وانییە شتێکی سەیر بێت؟

یوهانە: ئاخر چی؟

ئۆلۆڤ: لە ماڵەوەبوون! شتێکی سەیرە کە دووبارە لە ماڵەوەین. هەروەك نە با بووبێت و نە بۆران.

یوهانە: مەبەست چییە؟ نە با بووبێت و نە بۆران.

ئۆلۆڤ: ئۆهوو. هەموو شتێك وەکو خۆیەتی... هەروەك هیچ ڕووی نەدابێت... تا بڵێی کشوماتە.

یوناس: پاڵتۆکەت لێ وەربگرم؟

یوهانە: ها؟

یوناس: ناتەوێت پاڵتۆکەت داکەنی؟

یوهانە: با، بەڵێ... بێ گومان دەمەوێت. هەر ئێستا دایدەکەنم.

ئەم دیالۆگەی سەرەتای شانۆنامەکە و دوای بەخاکسپاردنی کوڕەکەیان، دووپاتی ئامادەبوونی مەرگ، بێ دەنگی و خەمێکی گەورە دەکاتەوە. وشەکان لە نێوان قسەی ئاسایی ڕۆژانە، وڕێنە و کشوماتییەکی ترسناکدا کارەکتەرەکان ڕووبەڕووی ئەو ڕاستییە ڕەهایە دەکەنەوە کە ئەوان دەیانەوێت خۆیانی لێ دوور بخەنەوە. یوناسیش وەك هاوڕێیەکی دێرین، بێ دەسەڵات، لە نێوان بێ دەنگی و ترسی مەرگدا ڕاوەستاوە تا

دڵیان بداتەوە و دڵنەواییان بکات.

یوهانە: زۆر بەختیارم بەوەی کە تۆ... کە تەنها تۆ لەگەڵمان هاتیتەوە بۆ ماڵەوە. خۆش بوو کە تۆ بوویت...

یوناس: سوپاس.

ئۆلۆڤ: بەڵام بەهەر شێوەیەك بێت شتەکە تەواو بوو. هەمووان ماڵئاواییان کرد.

یوهانە: دەبووایە پرسیارمان لە چەند کەسێکی دیکە بکردایە.

ئۆلۆڤ: وایە... ڕاست دەکەی.

کات چەمك و ئامرازێکی زۆر توندوتیژە، بێباکە، زۆر خێرا گوزەر دەکات و لە بەرئەنجامدا هەموومان بەرەو نەبوون دەبات. کات لەم شانۆنامەیەدا دێتە پێشەوە، ئامێز دەکاتەوە و ئەوانەی لە ژیاندان و تەنانەت مردووەکانیش زۆر بێ بەزەییانە لە دوای خۆیەوە بەجێ دەهێڵێت. بۆ نموونە لەم کاتژمێرەدا کارەکتەری یوهانە فریای ئەوە دەکەوێت دوو منداڵی لە دەست بچێت و سێ جاریش شوو بکات. وەك لەوەو پێش ئاماژەمان بۆ کرد ڕووداوەکانی شانۆنامەکە لە ماوەی بیست ساڵدا ڕوو دەدەن. هەر دوای دیمەنی یەکەم زەمەن زۆر بەخێرایی تێپەڕیوە و بیست ساڵ ڕووداوەکانمان لە دوای خۆمانەوە بەجێ هێشتووە. یەکێك لە تەکنیکە گرنگەکانی ئەم شانۆنامەیە ئەو فۆرم و سەلیقە بەتوانایەی لاش نۆرێنە لە بەکارهێنان و چڕکردنەوە و بەرجەستەکردنی چەمکی زەمەندا.

لە دوای دیمەنی یەکەمەوە، یان هەر لە خودی دیمەنی یەکەمەوە، هێدی هێدی وتووێژەکان لە نێوان قسەی ئاسایی ڕۆژانەدا تێکەڵاوی خەم و پەژارەیەکی زۆر قورس دەبێت. لەپڕ ئافرەتێك دێتە سەر شانۆ، بەهاتنە ژوورەوەی ئەم ئافرەتەش شانۆنامەکە چەندین ساڵ دەچێتە پێشەوە و زەمەن تێپەڕیوە. ئۆلۆڤ لەگەڵ یوهانە لێك جیابوونەتەوە و لەبری ئەوە

لەگەڵ کارین زەماوەندی کردووە. یوهانەش شووی بە یوناس کردووە و منداڵێکیشیان هەیە. کچەکەی یوهانە لە مێردی دووەمیشی مردووە. لێرەوە ململانێ و ڕکەبەرایەتیی ژنەکە و ژنە کۆنەکەی ئۆلۆڤ بەرجەستە دەبێت، لە هەمان کاتدا بێ مانایی ژیانی ژن و مێردایەتی نێوان یوناس و یوهانە دەردەکەوێت. ئۆلۆڤ بەرەو پیربوون دەچێت، کاتەکان تێکەڵاو دەکات و شتی بیر دەچێتەوە.

(ژوورەکە لەسەرخۆ ڕووناك دەبێتەوە. کارین لە ژوورەکەیە. لەوانەیە هەمیشە هەر لەوێ بوو بێت – هەڵدەستێتە سەرپێ، دەچێتە لای کتێبخانەکەوە، هەندێ لەو کتێبانە چاك دەکاتەوە کە بەشێوەیەکی هەڵە دانراون.)

کارین: ئێوە زۆر خۆشگوزەرانن لەو خوارە.

یوناس: بڵێم چی... ڕاست دەکەیت.

کارین: شتێکی خۆشە پیاو ماڵێکی هەبێت و ڕووی لێ بکات... هەرچەند پیاو فریای ئەوە ناکەوێت هێندەی خۆی ئارەزوو دەکەی لەوێ بیت. لە پاییزی ڕابردوودا فریای ئەوە نەکەوتین بڕۆین. بیرمان لەوە دەکردەوە کە هەموو سێوەکان بنێرین بۆ کارگەی بەشەربەت کردن، بەڵام بۆمان ڕێك نەکەوت... مرۆڤ چی لە دەست دێت!

یوناس: نازانم... ئێمە بڕیاری هیچ شتێکمان نەداوە... باسی ئەوەمان نەکردووە... هەر باسی هیچ شتێکمان نەکردووە... لە دوای ئەو مەسەلەیەوە کە ڕوویدا.

کارین: بێ گومان ئێمە لە چلەی هاویندا دەڕۆین، وەك عادەت وایە... گەر فریا بکەوین... عادەتەن هەوڵ دەدەین لە دەوروبەری بیستی مانگدا بەرەو خوار ببینەوە... گەر ئێوە نا...

یوناس: ئەگەر ئێمە چی؟

کارین: ئا، گەر ئێوە... لەوانەیە پێویستتان پێمان بێت.

خێزانەکان جیا دەبنەوە، خێزانی تر دروست دەکەن، کارەسات جێگەی کارەساتی تر دەگرێتەوە، کات بەخێرایی ون دەبێت و هەر زوو هەست دەکەین کە بیست ساڵ تێپەڕیوە و خێزان و پەیوەندییەکانیش گۆڕاون. دوا دیمەنی شانۆنامەکەش لە نێوان کارین و یوهانەدایە، هەردوو کارەکتەرەکەش لەم دوا دیمەنەدا پێنج ساڵ بەتەمەنترن. ئەم دوو کەسایەتییە و لەم دیمەنەدا باسی دوا چرکەکانی ژیان و مەرگی ئۆلۆڤ دەکەن. کارین و یوهانە لە یەکتری خۆش دەبن، بەر لەوەی یوهانە لەگەڵ دۆستێکی تازەیدا بڕوات بۆ فەڕەنسا. هەروەها یوهانەش ڕەزامەندیی خۆی دەردەبڕێت کە هەرسێ مردووەکە لە یەك گۆڕدا بەخاك بسپێردرێن. کارەکتەری کارین، وەك کەسی چوارەمی شانۆنامەکە، لە سەنتەری ڕووداوەکانی بەشی چوارەمدایە، کارین خێرا دێتە ڕووداوەکانەوە. کە کارینیش دەردەکەوێت، ڕووداوەکان چەندین ساڵ چوونەتە پێشەوە. یوهانە سەرلەنوێ شووی بەیوناس کردووە، ئۆلۆڤیش کارینی مارە کردووە. یوهانە تووشی کارەساتێکی گەورە بووە کە ئەویش ئەوەیە منداڵی دووەمیشی مردووە.

مۆسیقای بێ دەنگ لە شانۆی شار

مۆسیقای بێ دەنگ لەسەر شانۆی شار و لە ساڵی ٢٠٠٢دا پێشکەش کرا، نەمایشەکە بەپارچە مۆسیقایەکی مۆزارت، چوارینەی ژێداری ژمارە (٢٣) stråkkvartett دەست پێ دەکات. ئەم چوارینە ژێدارەش دوا بەرهەمی مۆسیقای مۆزارتە و لە ساڵی ١٧٩٠دا نووسراوە، ئەم مۆسیقایە زۆر گونجاوە لەگەڵ خودی نەمایشەکەدا.

مۆزارت خۆی کە ئەم چوارینە ژێدارەی نووسیوە لە بارێکی دەروونی دژواردا ژیاوە، خەمگین، نەخۆش، هەژار و چوار لە منداڵەکانیشی مردوون؛ هەر لەبەرئەوەشە کە ئەو مۆسیقایە پڕە لە سێبەری ڕەش، سێبەر و تاریکی لە تۆنی مۆسیقاکەدا هاواری ژیان دەکات، لە هەمان کاتدا سێبەری مەرگ دەستی ژیان دەگرێت و یەکێك لە پارچە ڕازاوەکانی مۆسیقای جیهانیمان پێشکەش دەکات.

بەر لەوەی مۆسیقاکەش دەست پێ بکات، کوڕێکی بچووکی دە ساڵان، بەڕۆبێکی بەیانیانەوە دەردەکەوێت، لە مۆسیقاژەنەکان دەڕوانێت و هەر زۆر خێراش ون دەبێت. کە مۆسیقاکەش تەواو دەبێت، مۆسیقاژەنەکان دەچنە دەرەوە و کورسییەکانیان لە دوای خۆیان بە جێدەهێڵن.

نەمایشەکەش، وەك مۆسیقاکە مۆسیقایە، بەڵام مۆسیقایەکی بێ دەنگ لە نێوان چوار ئەکتەردا، لەم مۆسیقایەشدا، هەر وەك تۆن و ئاوازەکانی مۆسیقاکەی مۆزارت، تاریکی و مەرگ زۆر بەچڕی ئامادەیی خۆی هەیە.

دوای ئەوەی مۆسیقاکە زۆر بەهێمنی و خەمناکی تەواو دەبێت، دایك و باوکەکە (ئۆلۆڤ و یوهانە) دێنە ژوورەوە کە لە ناشتنی کوڕە دە ساڵەییەکەیان گەڕاونەتەوە. مۆسیقاکە دەبێتە گوزارشتێکی ئەو

بەخاكسپاردنە، ئازار و خەمێكی قووڵی ئۆلۆڤ و یوهانە. مۆسیقاكە ئەتمۆسفێرێكی هێمن و خەمۆكی دەخولقێنێت و هەستەوەرییەكی پڕ لە ژان دەكاتە سەرەتای ئەو دیمەنە بەهێزە و مۆسیقا دەبێتە زمانێكی مرۆڤایەتی.

دانا ڕەئووف

ستۆكهۆڵم ٢٠٠٦

دیمەنێك لە شانۆنامەی مۆسیقای بێدەنگ شانۆی شار
لە ستۆكهۆڵم ٢٠٠٢

مۆسیقای بێ دەنگ

کەسایەتییەکان
ئۆلۆڤ
یوناس
یوهانە
کارین

ئۆلۆڤ: پاڵتۆکەتم دەدەیتێ؟

یوناس: فەرموو

ئۆلۆڤ: سوپاس.

(وچان)

بەڵێ، وا دیسان لە ماڵەوەین.

یوهانە: ئا، بەڕاستی!

ئۆلۆڤ: شتێکی سەیرە.

یوهانە: چی شتێکی سەیرە؟

ئۆلۆڤ: پێت وا نییە شتێکی سەیر بێت؟

یوهانە: ئاخر چی؟

ئۆلۆڤ: لە ماڵەوە بوون! شتێکی سەیرە کە دووبارە لە ماڵەوەین. هەروەك نە با بووبێت و نە بۆران.

یوهانە: مەبەستت چییە، نە با بووبێت و نە بۆران؟

ئۆلۆڤ: نا. هەموو شتێك وەکو خۆیەتی... هەروەك هیچ ڕووی نەدابێت... تا بڵێی کشوماتە.

یوناس: پاڵتۆکەت لێ وەربگرم؟

یوهانە: چی؟

یوناس: ناتەوێت پاڵتۆکەت داکەنی؟

یوهانە: با، بەڵێ... بێگومان دەمەوێت. هەر ئێستە دایدەکەنم.

ئۆلۆڤ: ئەرێ ئێستا چی بکەین؟

یوهانە: زۆر ماندوو بووم.

ئۆلۆڤ: بێ گومان ماندووی... تێ دەگەم. با یوناس پاڵتۆکەت لێ

وەربگرێت و هەڵیواسیٚ.

یوهانە: ئەریٚ *(وچان)* شتێك نەخۆین؟

ئۆلۆڤ: چۆن... بێگومان *(وچان)* نان هەر دەبێت بخۆین. ناچارین کە بخۆین. مرۆڤ ناچارە نان بخوات. ئەریٚ چیمان هەیە؟

یوهانە: بەیانیی زوو. بەر لەوەی بڕۆین شتەکانم ئامادە کرد بوو نەمدەزانی چەند کەس دەبین. ئۆلۆڤ: نەماندەزانی دەتوانین چەند کەس کۆ بکەینەوە.

یوهانە: هەر ئەوەندەمان لیٚ پەیدا بوو. هەر ئەم سێیانە.

ئۆلۆڤ: شتێکی خۆش دەخۆین و پێکێك شەرابیش دەخۆینەوە. ئەوە کەمترین شتێکە کە دەتوانین بیکەین.

یوهانە: زۆر بەختیارم بەوەی کە تۆ... کە تەنها تۆ لەگەڵمان هاتیتەوە بۆماڵەوە. خۆش بوو کە تۆ بوویت...

یوناس: سوپاس.

ئۆلۆڤ: بەلاّم بەهەر شێوەیەك بێت شتەکە تەواو بوو. هەمووان ماڵئاواییيان کرد.

یوهانە: دەبووایە پرسیارمان لە چەند کەسێکی تر بکردایە.

ئۆلۆڤ: وایە... ڕاست دەکەی.

یوهانە: بەر لەوەی بڕۆین خۆراکێکم ئامادە کردبوو. گۆشتی مەڕ و زەنجەفیل. ڕێسێپتەکەم لە ڕۆژنامەکەدا بینی. زۆر بەلەزەت دیار بوو، بۆیە لە ڕۆژنامەکەم کردەوە. گوتم با بۆ خۆمان جارێك بیخۆین.

یوناس: ئا، منیش بینیم. ویستم لە ڕۆژنامەکەی بکەمەوە. بە ئەگنێتام وت لە ڕۆژنامەکەی بکاتەوە و هەڵیگرێت. بەلاّم پێموایە هەر بەیانی ڕۆژنامەکەم فڕیٚ دابێت. پێم وایە بیٚ ئەوەی بیری لیٚ بکەمەوە

ڕۆژنامەکەم فڕێ داوە.

نازانم بیرم لە چی دەکردەوە. نیازم وابوو کە ڕێسێپتەکە لەم پشووی هەفتەیەدا تاقی بکەمەوە. نیو کیلۆ گۆشتی مەڕ بکڕم. جێی خۆیەتی تاقی بکرێتەوە. نازانم چۆن لە بیرم چووەوە.

یوهانە: وا ئێستا بیرت کەوتەوە.

یوناس: ها... چیم بیر کەوتەوە؟

یوهانە: ئێستا بیرت کەوتەوە. ڕێسێپتەکەت بیر کەوتەوە.

یوناس: ئەرێ، وایە. لە بیرم چووبووەوە کە فڕێم داوە. بەڕاستی بەلەزەت دیار بوو. بەتایبەتی بۆ ئێستا کە پاییزە.

یوهانە: دروست، منیش هەر لەو باوەڕەدا بووم. هەر بۆیەشە لێم نا.

یوناس: گۆشتی مەڕەکەت لە کوێ کڕی؟

یوهانە: لە مەیدانەکە.

ئۆلۆڤ: لە مەیدانەکە بوویت؟ کەنگێ لەوێ بوویت؟

یوناس: ئەها. لەوێ.

ئۆلۆڤ: ئێمە ڕاهاتووین بچین بۆ ئەوێ.

یوناس: بەڵێ، دەزانم ئێمەش دەچووین.

ئۆلۆڤ: ئێمە گەر هەندێ کاتمان هەبێت ڕاهاتووین لەسەر ئەوەی بڕۆین بۆ ئەوێ... کە هەندێك دەستمان بەتاڵ بێت. کە بمانەوێت تەنها هەر بۆ خۆمان بین. ئێمە لەسەر ئەوە ڕاهاتووین کە لەوێ شۆربای ماسی بخۆین. بەڵام ئەوە زۆر دەمێك لەمەوبەر بوو.

یوناس: بەڵێ، دەزانم. ئێمەش زۆر دەمێکە نەچووین بۆ ئەوێ. ئەوە چەندین ساڵە نەچووین... هەر زۆر لەمێژە من و ئەگنێتا نەچووین. لەوەوبەر هەمیشە دەچووین.

ئۆلۆڤ: ئێمەش هەروا.

(یوهانە هەڵدەستێتە سەرپێ. قۆپچەکانی پاڵتۆکەی دەکاتەوە. یوناس دەچێتە پشتیەوە، یارمەتی دەدات تا پاڵتۆکەی دابکەنێت، پاشان هەڵیدەواسێت.)

یوهانە: سوپاس. بچینە ژوورەوە؟ بچینە ژووری دانیشتن؟

ئۆلۆڤ: شتێکی خۆش بوو منداڵی زۆری لێ بوو. وا هەست دەکرا...

یوناس: هاوڕێکانی قوتابخانەی بوون؟

ئۆلۆڤ: شتێکی جوان بوو. لە دوای پشووی هاوین گەڕابوونەوە. هەر لەبەرئەوەش بوو هەتا مانگی ئەگوستی چاوەڕێمان کرد، بۆ ئەوەی ئەوانیش بەشدار بن. وا هەست دەکرا... کە بێگومان دەبێت ئەوان لەوێ بن. بەوانەوە ڕووناکتر بووەوە. زۆر خۆش گۆرانییان وت.

یوناس: بەڵێ، زۆر خۆشە. ئەو گۆرانیوتنە هەمیشە خۆشە.

یوهانە: چەند سەختە گوێت لە منداڵ نابێت کاتێك گۆرانی دەڵێن.

ئۆلۆڤ: نا، ئەوە نییە، شتێکی ترە.

یوهانە: خۆ ئەوان لە بەشی مۆسیقا دەخوێنن؟

ئۆلۆڤ: تۆ دێیت لەگەڵمان.

یوهانە: نەخێر... دەبێت خۆم بگۆڕم. خۆم نەگۆڕم؟

ئۆلۆڤ: بچینە ژوورەوە وردە وردە. ئەوێ زۆر ڕووناکترە.

یوناس: چەند جوانیت بەم کراسەوە.

یوهانە: بەڕاستە؟ پێت وایە؟

یوناس: بەڵێ... کراسێکی تا بڵێیت جوانە.

یوهانە: ئەم کراسە؟ بەڕاستە؟

یوناس: بەڕاستمە.

یوهانە: هەست دەکەم لەم کراسەدا ڕووتوقوتم. تەمەنم تەنها ٣٥ ساڵە.

ئۆلۆڤ: دەوەرە.

(دەچنە ژوورەوە)

ئۆلۆڤ: فەرموو، تکایە دانیشە.

یوناس: سوپاس.

ئۆلۆڤ: کاتت هەیە تۆزێك بمێنیتەوە؟

یوناس: ئا... بیگومان. بێگومان کاتم هەیە.

ئۆلۆڤ: گەر کاری دیکەت نییە کە دەبێت بیانکەیت.

یوناس: کاری تری وەکو چی؟

ئۆلۆڤ: نیتە...

یوناس: نەخێر، نەخێر، بەڕاستی نا.

ئۆلۆڤ: دڵنیایت؟

یوناس: نا... هیچم نییە. هەر هیچ نییە بیکەم. هەر هیچ شتێك. تەنها بیرم دەکردەوە بڕۆمەوە بۆ ماڵەوە...

ئۆلۆڤ: ئاوا. *(وچانێکی کورت)* چۆن دەیگوزەرێنیت؟

یوناس: ئا... نازانم... نازانم چۆن باسی بکەم.

ئۆلۆڤ: پێکێك ویسکی ناخۆیتەوە؟ من خۆم پێکێك دەخۆمەوە.

یوناس: با. پێکێك ویسکی خۆشە. یان هەرچییەك بێت.

ئۆلۆڤ: خۆشم پێکێك دەخۆمەوە. لە یوهانەش دەپرسم بزانم ئەویش ناخواتەوە. *(وچان)* یوهانە پێکێك ویسکی دەخۆیتەوە؟

یوهانە: لێرەم. چیت دەوێت؟

ئۆلۆڤ: پرسیاری ئەوەم کرد گوتم بزانم پێکێك ویسکی دەخۆیتەوە؟

یوهانە: ئا. ڕاوەستە، *(وچان)* هەر ئێستا دێمەوە.

ئۆلۆڤ: چاکە. *(وچان)* یوهانە هەر ئێستا دێتەوە.

یوناس: بەڵێ. ئم.

ئۆلۆڤ: یوهانە خۆی دەگۆڕێت. لە ژووری نووستنەکەیە. ئەمە زۆر زەحمەتە بۆ ئەو.

یوناس: ئەمە بۆ تۆش زۆر زەحمەتە.

ئۆلۆڤ: وایە...

(وچان)

ها. فەرموو. (وچانێکی کورت) کەمم بۆ تێ نەکردوویت؟

یوناس: نەخێر، باشە، سوپاس.

ئۆلۆڤ: دەبا بخۆینەوە.

یوناس: نۆش. *(وچان)* تامی ویسکی دەدات.

ئۆلۆڤ: چیت گوت؟

یوناس: بەدرێژایی هاوین هیچم نەخواردۆتەوە. تەنها تۆزێ شەراب نەبێت لە کاتی نانخواردندا. هەوڵم دا کەمی بکەمەوە. بەدڵنیاییەوە ئەگنێتا هەموو شەوێك یەك بوتڵ شەرابی خواردۆتەوە.

ئۆلۆڤ: خۆشتان بەسەربرد؟

یوناس: نەخێر.

ئۆلۆڤ: ئێمە تا رادەیەك کاتێکی ئارام و هێمنمان بردە سەر... خۆ کەشوهەواکەشی وا ناخۆش بوو. بەدرێژایی کاتیش هەر باران بوو.

یوناس: ئا، بەڕاستی. لە ساڵی ۱۹۹۳وە هاوینی وا باراناویمان نەبینیوە.

ئۆلۆڤ: ۱۹۹۳؟

(وچانێکی کورت)

هاوینی ئەو ساڵەش باران زۆر باری؟

یوناس: ئا، هەر زۆریش باری.

ئۆلۆڤ: بیرم نایەت.

یوناس: ئەو کات من و ئەگنێتا خانوویەکمان لە خوارەوە لە هالاند(١) بەکرێ گرتبوو. خانوویەکی کۆنی ساکاری هاوینە. پڕ لە مڵەی دوو کلکە. هەموو جۆرێکی لێ بوو. تا بڵێیت ناخۆش.

ئۆلۆڤ: بەڵام لای ئێمە بارانێکی وا نەباری. بەهەرحاڵ، کەمێك زیاتر لە ئاسایی باری... بەڵام خۆشیش بوو... ئەگینا... لە کۆتایی مانگی حەوتدا چیمەن و هەموو سەوزە و مەوزەیەك زەرد هەڵدەگەڕێن. بەڵام ئەم هاوینە بەتەواوی سەوز بوو، سەوز و دڵگیر.

یوناس: ئەوە یەکەم هاوین بوو پێکەوە بین... ئەوە بوو من و ئەگنێتا ئەو شوێنەمان بەکرێ گرت.

ئۆلۆڤ: تۆ و ئەگنێتا؟

یوناس: بەڵێ. هەست دەکەم سالآنێکی زۆر لەوەوبەر بووە.

ئۆلۆڤ: چاکە... ئەرێ پەردەکان دادەمەوە؟

یوناس: بۆ؟

ئۆلۆڤ : لە ژوورەوە هەر زۆر ڕووناکە.

یوناس: نا، ئاوا خۆشە.

ئۆلۆڤ: تۆ هەر ڕێك لە بەرهەتاوەکەدا دانیشتوویت. خۆ هیچ نابینیت. دەبینم کە هیچ نابینیت.

یوناس: نەخێر... وا باشە... دەتوانم دەست بەچاومەوە بگرم.

ئۆلۆڤ: لێرە دانیشە. فەرموو وەرە و لێرە دانیشە. جێگاکان دەگۆڕینەوە. من دێم لەوێ دادەنیشم.

یوناس: ئەو کاتە تۆ هیچ نابینیت.

ئۆلۆڤ: قەیناکە... جێگاکانمان دەگۆڕینەوە.

یوناس: هەر زۆر لەسەر شت دەڕۆیت.

ئۆلۆڤ: وایە.

(جێگاکانیان دەگۆڕنەوە. بەڵام ئۆلۆڤ دانانیشێت، هەر بەپێوە دەمێنێتەوە.)

ئۆلۆڤ: ئاوا باشتر نییە؟ پێکێکی دیکە دەخۆیتەوە؟

یوناس: نەخێر، سوپاس. بەسمە. هێشتا تۆزێکم ماوە... خۆت چۆنیت؟

ئۆلۆڤ: *(وچان)* چی بڵێم؟

یوناس: پێویست ناکات هیچ بڵێیت.

ئۆلۆڤ: پێویست ناکات هیچ بڵێم.

(بێ دەنگی)

پێویست ناکات هیچ بڵێم. *(وچانێکی کورت)* جوان نەبوو؟

یوناس: ئم. *(وچانێکی کورت)* با.

ئۆلۆڤ: ئەرێ گۆڕستانەکە... جوان نەبوو؟

یوناس: زۆر.

ئۆلۆڤ: تا بڵێیت سادە و پاکژ.

یوناس: ئاخر.

ئۆلۆڤ: ئێمە ڕێك ئەوەمان دەوێت. سادە و پاکژ. ڕووناکیش.

یوناس: وایە.

ئۆلۆڤ: بۆیە مەراسیمی بەخاکسپاردنێکی بۆرژوازییانەمان کرد. ئێمە باوەڕمان بەخودا نییە.

یوناس: منیش بڕوام پێی نییە.

ئۆلۆڤ: بەهیچ خودایەك. *(بە یوهانە دەڵێت کە لەو کاتەدا دێتە ژوورەوە)* خۆت گۆڕی؟

یوهانە: ئا، نابینیت؟ خۆ مەسەلەیەك نییە؟ *(وچانێکی کورت)* برسیتانە؟

یوناس: نەخێر.

ئۆلۆڤ: نەخێر، ئەوەی ڕاستی بێت برسیمان نییە... پێکێك ویسکیت دەوێت؟

یوهانە: ئا، دەمەوێت

یوناس: دەتەوێت، لێرە دانانیشیت؟

ئۆلۆڤ: یوهانە، هەرگیز لێرە دانانیشێت.

یوهانە: ئەمە ژووری تۆیە. ژوورەکەی منیش لە ناوەوەیە.

ئۆلۆڤ: بەڵام هەندێك جار لە ژوورەکەی تر دادەنیشین گەر سەیری تەلەفزیۆن بکەین یان گوێ لە مۆسیقا بگرین.

یوهانە: لێرە هەست ناکەم لە ماڵی خۆمدا بم.

(وچان)

یوناس: لەوێدا تەمەنی ئەو چەندە؟

ئۆلۆڤ: ئەمە... ئەمە وێنەیەکە کە لە گەشتێکدا بۆ دوورگەی کرێتا لە یۆنان گرتوومانە. ئەو کات تەمەنی ئەو چەند بوو؟ پێنج؟

یوهانە: شەش. ساڵی ١٩٩٥ بوو.

ئۆلۆڤ: ڕاستە... لەو کاتەدا لە دوورگەی کرێتا بووین. تا ڕادەیەك گەشتمان زۆر دەکرد. هەموو ساڵێك. حەزمان بەگەشتکردن دەکرد. پێم وایە لێرە مەلەی کرد. لە دەریای ئیجەدا.

یوهانە: ئەو جارە مەلەمان نەکرد. ئاوەکە زۆر سارد بوو. سەرەتای مانگی مایی بوو.

ئۆلۆڤ: مانگی مایی بوو. بەڕاست؟

یوهانە: ئا.

ئۆلۆڤ: دڵنیایت؟

یوهانە: بەڵێ. دڵنیام.

ئۆلۆڤ: بەڵام ئەو دەیویست مەلە بکات.

یوناس: منداڵ گوێ ناداتە ساردی و گەرمی. بیری لێ ناکەنەوە.

یوهانە: هەر منداڵ مەلە دەکەن.

ئۆلۆڤ: ئەم وێنەیەم لەو کاتەدا گرتووە کە ئەو لە کەنار ئاوەکە بوو. هەر بەتەنها دەرپێی مەلەی لەبەردایە.

یوهانە: بەڵام زۆر سارد بوو.

ئۆلۆڤ: سێبەرەکەی لە لمەکەدا دیارە... خۆر خەریکە هەڵدێت.

یوهانە: یان ئاوا دەبێت.

ئۆلۆڤ: ئەوە چییە بەدەستییەوە؟

یوهانە: نایەتەوە بیرم... چۆن ئەوەم لە بیر بێت؟

ئۆلۆڤ: نازانم ئەوە چییە بەدەستییەوە.

یوهانە: لە بەلەمێك دەچێت.

ئۆلۆڤ: من نابینم چییە... دەموچاوی نابینم.

یوهانە: لە بەلەمێك دەچێت.

ئۆلۆڤ: بێگومان بەلەمە.

یوهانە: لەوەوبەر بیرم لێ نەکردبووەوە... نەمدیبوو.

یوناس: وێنەیەکی جوانە.

(بێدەنگی)

ئۆلۆڤ: مرۆڤ دەبێت لە دڵی خۆیدا نەیهێڵێتەوە... ئێمە دەبێت لە دڵی خۆماندا نەیهێڵینەوە و باسی بکەین.

یوناس: بێگومان.

ئۆلۆڤ: هەمیشە و هەمیشە... تا ئەو دەمەی دەتوانین.

یوهـانـه: بـەسێبـەرەکـەوە جوانـە.

یونـاس: ئـا.

ئۆلۆڤ: مرۆڤ نـازانێت ئـەوە چییە.

یوهـانـه: پێم وایـە نییـە شتێکی بـەدەستـەوە بێت، هـەر وا وەستـاوە.

ئۆلۆڤ: ئـاخر.

یوهـانـه: کـەمێك کـەمتـەرخـەم.

ئۆلۆڤ: ئـا.

یوهـانـه: لـەبـەرئـەوەی دەزانێت وێنـەی دەگیرێت.

ئۆلۆڤ: چیت گوت؟

یوهـانـه: ئـەو دەزانێت وێنـەی دەگیرێت. ئـاگـای لێیـە. کـە تۆ وێنـەی دەگریت.

ئۆلۆڤ: ئـا، بێگومـان وایـە. *(وچانێکی کورت)* پێویست بوو لـە دوورەوە بووەستـامـایـە. بـەدڵنیـاییـیـەوە بیست دەقیقـە... مـەتر.

یوهـانـه: وێنـەگرێکی بـاش نیت. تۆ تـەنهـا یـەك تـاقـە وێنـەی ڕوون چییـە نـەتگرتووە.

ئۆلۆڤ: بۆچی وام کردووە؟

یوهـانـه: تۆ لـە شتی تـەکنیکی نـاگـەیت. هـەرگیزیش نـەتکردووە. من هـەمیشـە هـەموو ئـامێرە تـەکنیکییـەکـانم بـەستووە کـە کڕیومـانن. سیدییـەکـە، ئـامێری ڤیدیۆ، جلشۆر. هـەر خۆیشم ئۆتۆمۆبیل لـێ دەخورم. خۆ تۆ تـەنـانـەت مۆڵـەتی لێخوڕینیشت نییـە.

ئۆلۆڤ: دەزانم.

یوهـانـه: بۆ خۆت فێری لێخوڕین نـاکـەیت؟ خودا دەیزانێت کـاری من چـەند ئـاسـانـتـر دەبـێت. زۆر نـاخـۆشـە ئـەو هـەمـوو ڕێگـایـە دانیشیت و ئۆتۆمۆبیل لـێ بخوڕیت تـا بگـەیتـە ئـەوێ. شـەست میل.

ئۆلۆڤ: ئـا... یوهـانـە ئۆتۆمۆبیلـەکـە لـێ دەخوڕێت.

یوهانە: ئەو کات سەفەری دەرەوەی وڵاتیش هاسانتر دەبێت... گەر من ماندوو بووم، تۆ لێ دەخوڕیت.

ئۆلۆڤ: ڕەنگە مۆڵەت دەربهێنم.

یوهانە: قەت مۆڵەت دەرناهێنیت.

ئۆلۆڤ: وا مەڵێ... کێ چوزانێت.

یوهانە: با، من دەزانم.

یوناس: حەز دەکەم ئۆتۆمۆبیل لێبخوڕم.

یوهانە: منیش پێم خۆشە ئۆتۆمۆبیل لێبخوڕم... بەڵام ئەوە کەی خۆشە بۆ بەسەربردنی پشووی هاوین یەك دوو هەزار کیلۆمەتر تا ئیتالیا و فەرەنسا لێ بخوڕیت.

یوناس: ئەوە سەربەستییە. هەر لەبەرئەوەیە کە لای زۆربەی خەڵك مانایەکی گرنگی هەیە.

یوهانە: هەر زۆر نایابە.

یوناس: دەبێت مشوری ئۆتۆمۆبیلێکی نوێ بخۆم.

ئۆلۆڤ: هاوینی ڕابوردوو ئۆتۆمۆبیلمان زۆر بەکار نەهێنا.

یوهانە: بەڵێ، دەتوانم بڵێم کە هەر هیچ بەکارمان نەهێنا.

یوناس: هەروەها ئێمەش... دیارە ئاووهەواکە نەیدەهێشت.

یوهانە: ئۆلۆڤ زۆری پێ خۆشە بەئۆتۆمۆبیل بگەڕێت... ئەمەش بووەتە باشترین چرکەساتەکانمان.

ئۆلۆڤ: ئا، لە سەرەتادا هەمیشە لە دەرەوە بووین و دەگەڕاین... هەر ئەوەندەی پشوومان هەبووایە خێرا بەئۆتۆمۆبیل بەهەموو سوێد و ئیتالیا و فەرەنسادا دەگەڕاین. هێندە بەختیار بووین کە یەکەم ئۆتۆمۆبیلمان کڕی. ئۆتۆمۆبیلێکی کۆنی فەرەنسی بوو.

یوهانە: ڕینۆیەکی چوار بوو.

ئۆلۆڤ: ئا، دێتەوە یادت؟ چەند ساڵێك هەر ئەوەمان هەبوو. زۆر ناخۆش بوو کە هاتینە سەر زایەکردنی. ئەوە یەکێك بوو لە ناخۆشترین ئەو شتانەی کە بەسەرمدا هاتووە.

(وچان)

یوهانە: ئێستە چی بکەین؟

یوناس: مەبەستت چییە؟

یوهانە: ئیتر کارمان زەحمەت دەبێت.

ئۆلۆڤ: وایە.

یوهانە: کە چواردەورمان چۆڵ دەبێت.

ئۆلۆڤ: ئێستا لەم کاتەدایە، زەحمەتە.

یوناس: من پێم وانییە بڕۆم.

یوهانە: تۆ ناڵێم.

یوناس: دەزانم.

یوهانە: من مەبەستم تۆ نەبوو.

ئۆلۆڤ: نەخێر، نا، نا... مەبەستمان لە تۆ نەبوو.

یوهانە: مەبەستم تۆ نەبوو... ئەرێ ئەگنێتا وەزعی چۆنە؟

ئۆلۆڤ: زۆربەی خەڵك تۆزێك بەلایانەوە گرانە پەیوەندی دروست بکەن... نازانن بەتەواوەتی چی بڵێن و... چی بکەن.

یوهانە: گوزەرانی چۆنە؟

یوناس: گوزەرانی ئەگنێتا؟ خراپ نییە... لەو بڕوایەدام.

یوهانە: خراپ نییە؟

یوناس: نازانم، نازانم چۆنە. فریای ئەوە ناکەوین یەکتر ببینین. ئەو تا ڕادەیەك زۆر کار دەکات. هەروەها منیش... ڕەنگە لەبەرئەوە بێت کە وەزعمان باش نییە... یان لەبەرئەوە بێت کە زۆر کار دەکەین

بۆیە وەزعمان خراپە، نازانم. بەڵام لەوە دەچێت کە خەریکە لە ژیانمدا نەمێنێت.

ئۆلۆڤ: بۆ ئێمە خۆش بوو کە ئێوە لەوێ بوون.

یوناس: خۆ ئێمە یەکتری هەر نابینین... ئا، ئەمڕۆ یەکترمان بینی.

یوهانە: ئەو بەنیاز بوو بچێت بۆ شوێنێك؟

یوناس: ئا، وا بزانم بۆ لوند(٢). ڕۆژی شەممە دەگەڕێتەوە... نازانم، وابزانم کۆنفرانسێکی هەیە.

ئۆلۆڤ: خۆش بوو بتانتوانیایە لەگەڵمان بوونایە... ئێمە لە قۆناغی خوێندنی ئامادەییەوە، یەکتر دەناسین. بەهەرحاڵ ئێوە دێرینترین هاوڕێمانن. ئێمە زۆر شتمان پێکەوە کردووە. دێتەوە یادت کە بۆ یەکەم جار یەکتریمان ناسی؟

یوناس: لە ئامادەیی... ئا، دێتەوە یادم.

ئۆلۆڤ: بەسەیرم دەزانیت، هەمیشە لە قاوغەکەی خۆتدا و بێدەنگ، هەر زۆر خراپ خەمداگرتوو دیار بوویت.

یوناس: هەڵبەت وابوو. زۆر ڕقم لەو قوتابخانەیە بوو. ئەو ئافرەتە ڕەشە کێ بوو گۆرانیی دەچڕی... بەر لەوەی بچینە پێشێ و ماڵئاوایی بکەین؟ کێ بوو؟ گۆرانییەکەی چی بوو؟ پێم وابوو لەوەوبەر بیستبووم.

یوهانە: بێگومان بیستبووت و دەتناسییەوە. ئەوە باخ بوو... موزیکەکە لە ئازارەکانی ماتیۆسەوە(٣) وەرگیراوە.

یوناس: ئا، وایە... لەوەوبەر بیستبووم.

ئۆلۆڤ: ئەو حەزی لێ دەکرد. ئێریك حەزی لێ دەکرد.

یوهانە: نا، نا، نا ئەو دەیزانی کە تۆ پێت خۆشە بیبیستیت.

ئۆلۆڤ: من لەو بڕوایەدام ئەویش حەزی لێ دەکرد. دڵنیام.

یوناس: ئەو ئافرەتە کێ بوو؟ ئەو ئافرەتە درێژە ڕەشتاڵە؟

یوهانە: مامۆستاکەی بوو.

یوناس: ئەها.

یوهانە: مامۆستای ئینگلیزی بوو. کارەکەی کاتییە. جوانە.

یوناس: دەنگی خۆشە.

ئۆلۆڤ: پرسیارم لێ کرد گەر بتوانێت گۆرانییەك بچڕێت. هێندەم پێ خۆش بوو کە وتی ئا. ئەو تەنها مامۆستایەکی نۆرەکارە. ئەو کارە زیادە بۆ ئەوە دەکات تا خەرجی گۆرانی وتنی پێ دابین بکات.

یوناس: دەنگی زۆر خۆشە. مرۆڤ سەری سوور دەمێنێت.

ئۆلۆڤ: وایە دەنگی خۆشە، پێت وابوو گۆرانییەکە زۆر درێژە؟

یوناس: نەخێر، بەهیچ جۆرێك.

ئۆلۆڤ: ئێمە بیرمان لە شتراوس(٤) دەکردەوە، بەڵام ئەوە موزیکێکی ترە. کونێك لە تەنورەکەتدایە.

یوهانە: دەزانم... لەگەڵ ئافرەتەکە قسەت کرد؟

یوناس: کەی؟

یوهانە: دوای مەراسیمەکە؟

یوناس: کەی؟ لە پرسگەی نەخۆشخانەکە؟

یوهانە: ئا. من پێم وابوو، تۆم دی وەستابوویت و قسەت لەگەڵ ئەو ئافرەتە دەکرد. لەوانەشە یەکێکی تر بووبێت.

یوناس: نا، من بووم... شتێکم پێ وت... پێم وت کە دەنگی خۆشە.

ئۆلۆڤ: جا بەڕاستی دەنگی خۆشە.

یوهانە: ڕووخۆش دیارە.

ئۆلۆڤ: من دەبێت بەیانی بچم بۆ ئەوێ. دەبێت بچم بۆ قوتابخانە و شتەکانی بێنمەوە. لە بیرم چووبوو.

یوهانە: دەتوانیت دوایی بچیت. چ پەلەیەکتە.

ئۆلۆڤ: دەبووایە لە مانگی شەشدا بچوومایە و شتەکانیم بهێنایە، بەر لەوەی قوتابخانە دابخرێت، بەڵام لە بیرم چوو. *(وچانێکی کورت)* نازانم چەندم بیر چووتەوە. ئەمەش بەختی مرۆڤە کە شتی لە بیر دەچێتەوە... دەتوانم دوای کارەکەم بچم.

یوهانە: دوایی بچۆ، پەلەت چییە.

ئۆلۆڤ: نا، بەڵام باشتر وایە هەر بچم. هیوادارم ئەوان لێم حاڵی بن. هیوادارم ئەوان بەوە ناڕەحەت نەبن.

یوهانە: بیری لێ مەکەرەوە. خۆ پەلەیەك نییە.

ئۆلۆڤ: ئەوان لە کوێن؟

یوهانە: بیگومان دەبێت کەسێك هەر مشووری خواردبێت.

ئۆلۆڤ: تۆ لەو بڕوایەدای؟ *(وچانێکی کورت)* بیر بکەرەوە گەر شتەکان ون بووبن... بیر بکەرەوە گەر نەیاندۆزینەوە؟ ئەو کاتە چی بکەین؟

(بێدەنگی)

یوناس: لەو بڕوایەدام کە...

یوهانە: نا، تۆ نابێت بڕۆیت! تکایە... تۆ نابێت بڕۆیت.

یوناس: نا، ناڕۆم... هەر ویستم بچم بۆ سەر ئاو.

یوهانە: جارێ نابێت بڕۆیت... تکایە.

یوناس: ناڕۆم، تەنها دەچم بۆ سەر ئاو. دەگەڕێمەوە.

(یوناس دەچێتە دەرەوە. ئەوان بەبێ دەنگی دادەنیشن.)

(وچان)

ئۆلۆڤ: (دوای ئەوەی یوناس دەگەڕێتەوە) تۆزێك ویسکی تر ناخۆیتەوە؟

یوناس: نەخێر، سوپاس... هێندە بەسە.

یوهانە: چەند پیس دیارە، فریا نەکەوتووم گسکێکی لێ بدەم.

یوناس: دەستت بەکار کردووە؟

ئۆلۆڤ: کێ؟ *(وچانێکی کورت)*، من؟

یوهانە: هەفتەی داهاتوو دەست پێ دەکەم. ڕۆژی دووشەممە. هەفتەیەکی تریش پشووم هەیە. یەك هەفتەی تەواو. من...

ئۆلۆڤ: من چوارشەممە دەستم پێ کرد. بیرم کردەوە وا باشترە دەست پێ بکەم. بەڵام هەر ناشزانم چیم کردووە. هەر نازانم. دیارە هەر ئەوەم کردووە کە ئاسایی دەیکەم.

یوناس: ئا، بەڵام تۆ پێ دەچێت...

ئۆلۆڤ: مرۆڤ هیچی لە دەست نایەت. بەوەی باشە ئەو ئیشەشمان هەیە کە شتێکمان لە بیر دەباتەوە.

یوناس: بەڵێ، ئەوە شانسە.

ئۆلۆڤ: مرۆڤ زۆر میهرەبانە. *(بەزەردەخەنەوە)*، بەڕاستی وان. ئەوان هەر زۆر میهرەبان بوون.

یوهانە: لەو بڕوایەدام دواتر خراپتر دەبێت... کاتێك دۆخەکە ئاسایی دەبێتەوە. گەر شتی وا بلوێت.

یوناس: خۆ ئێوە بەتەمای هیچ شوێنێکی دوور نین؟

یوهانە: وتت چی؟

یوناس: ناکرێت بۆ ماوەیەك بچن بۆ شوێنێك بۆ خۆتان؟

یوهانە: بۆ کوێ؟

ئۆلۆڤ: جێی خۆیەتی بچن بۆ شوێنێك.

یوهانە: بۆ؟ بۆچی پێت باشە سەفەرێك بکەین؟

یوناس: نا، هەر ویستم بڵێم... لەوانەیە... لەوانەیە خۆش بێت بۆ ماوەیەك دوور بکەونەوە.

یوهانە: لە چی دوور بکەوینەوە؟

یوناس: نەخێر.

یوهانە: ناکرێت.

یوناس: نەخێر، ئەوە... ئەوە...

یوهانە: هەرگیز ئەم کارەساتەم لە بیر ناچێتەوە.

یوناس: نا.

یوهانە: دەزانم لە بیرم ناچێتەوە.

یوناس: نەخێر، دەزانم... من مەبەستم... نازانم... هیچ نازانم.

یوهانە: ئیتر من هەمان ئەو مرۆڤەی جاران نیم. لێم تێ دەگەیت.

(وچان)

ئۆلۆڤ: ئەی تۆ خۆت چۆنی، ئەرێ بەڕاست؟ ئێمە...

یوناس: ئا.

ئۆلۆڤ: ئێمە تەنها هەر باسی خۆمان دەکەین.

یوناس: مەبەستت کارەکەیە؟ ئا... ئەوە چۆنە؟ دەتوانم بڵێم باشە.

ئۆلۆڤ: چاکە.

یوناس: ئا... من دڵم پێی خۆشە... چەند سەیریش بێتە بەر گوێ... من ناچارم. ئەرێ ئەوان چی دەڵێن؟

(وچانێکی کورت)

پیاو دەبێت وەزعەکەی بەدڵ بێت. بەڵام من زیاتر لەگەڵ ئەو مرۆڤانەدا دڵم دەکرێتەوە کە... بەختیار نین... جۆرێك دڵنیایی لە پەژارە و بەدبەختیدایە. پیاو دەزانێت چی چاوەڕوانیی دەکات. هیچ کتوپڕییەکی گەورە لە ئارادا نییە. ئەمە کەمێك لەوە دەچێت کە لە ماڵی پیر و پەککەوتەکان کار بکەیت، بچیت بەدەم پیر و بەجێهێڵراوەکانەوە، هەرچەندە زۆربەشیان تا ڕادەیەك گەنجن... هەر لەوە دەچێت کە لە دەزگای کاروباری کۆمەڵایەتی کار بکەیت.

ئەمەش هەروایە... هەندێك جاریش پەرجوو ڕوو دەدات. شتێکی ترسناکە. هەندێك جار وەك نەخۆشییەکی گران وایە کە هەر لە خۆیەوە چاك دەبێتەوە، بەڵام کە مرۆڤ هیوابڕاو بووە و پێی وا بووە نەخۆشەکە هەر دەمرێت.

ئۆلۆڤ: تێ ناگەم. تێ ناگەم ئەمە چییە.

یوهانە: چی تێ ناگەیت؟

ئۆلۆڤ: بەدڵنیاییەوە ناتەواوییەك هەیە.

یوناس: چ ناتەواوییەك؟

ئۆلۆڤ: ناتەواوییەك لای منە... هەر زۆر کەم لە ترس و خەمۆکی حاڵی دەبم... بەدڵنیاییەوە ناتەواوییەك هەیە.

یوناس: چۆن؟

(وچانێکی کورت)

مەبەستت چییە؟

ئۆلۆڤ: ناتەواوییەکە، شتێکە لە مندایە، کە توانای تێگەیشتنم لە ترس و خەمۆمکی نییە. دەزانم ترس و پەژارە هەن. بەڵام من خۆم منداڵییەکی وا خۆش و بێ دەردەسەریم هەبوو، بەهەرحاڵ... هەڵبەت من لە دنیادا تەنها مرۆڤێکم کە ئاوا بەختیار بووبێت. ژیانێکی منداڵیی خۆش و بێ گرفت... دایك و باوکێکی بەپەرۆش و میهرەبان. خەڵکانێکی باش و میهرەبان. خەڵکانێك کە هەرگیز لەگەڵ یەك بەشەڕ نەدەهاتن.

(وچان)

ئەوان هەبوون، لەوێ بوون. هەرگیز خۆیان لە شت هەڵنەدەقورتان. هەرگیز وشەیەکی نابەجێیان بەکار نەدەهێنا. ئەوەیە ژیانێکی شاد و خۆش. دواییش ئەو هەلە مەزنەشم بۆ هەڵکەوت، بەوەی

چەند هاوڕێیەکی چاکیشم هەبێت، هەروەك... ئا، ئێوە دەزانن.
دواییش یوهانەم ناسی... لە ڕۆژی لاوێتیمانەوە پێکەوە ژیاوین...
وا ئێستاش بەردەوام هەر پێکەوە دەژین...

یوناس: ئەرێ.

ئۆلۆڤ: وا نییە؟

یوناس: ڕاستە، پێکەوەن.

ئۆلۆڤ: ئا، بەڵێ پێکەوەین. پێکیشەوە بووین... پێکەوە ژیاوین... بەڵام پیاو نازانێت... پیاو ناتوانێت داوا بکات کە ژیان بەسەر بەرێت بەبێ... ئەوە چی پێ دەوترێت؟ *(وچان)* زوو یان درەنگ مرۆڤ دەبێت... بۆکسێکی بەر بکەوێت کە بەتەواوی بیکوتێ بەزەوی دا، مرۆڤ دەبێت حسابی ئەوە بکات. ئەی وا نییە؟

یوناس: بەڵێ مرۆڤ دەبێت ئامادەی ئەوەش بێت.

ئۆلۆڤ: ئامادە، ئا... بەڵام چۆن پیاو ئامادە بێت؟

یوناس: نەخێر، ناکرێت پیاو ئامادە بێت.

ئۆلۆڤ: تۆ دەتوانیت بۆمی باس بکەیت؟

یوناس: نەخێر، هەرگیز مرۆڤ ناتوانێت ئەو ئامادەییەی هەبێت.

ئۆلۆڤ: ئەرێ، دەبووایە تۆ ئەوەت بزانیایە... تۆ، هەر کەسێك نا، تۆ ئەوەت بزانیایە.

یوناس: چۆن دەکرێت مرۆڤ ئامادە بێت؟

ئۆلۆڤ: کوڕە نەخێر، شەیتان بەنەعلەت بێت.

یوهانە: جنێو مەدە.

یوناس: مەبەستت چییە لەوە کە من...

ئۆلۆڤ: من جنێو دەدەم؟

یوهانە: ئا.

ئۆلۆڤ: جنێوم دا؟ ئەوە عادەتی من نییە.

یوهانە: نەخێر.

کارێکی هەڵەیە... هەرگیز شتی وا ناکەم.

یوهانە: جا چییە؟

یوناس: مەبەستت چییە کە بەمن... کە دەبا من بمزانیایە.

ئۆلۆڤ: وتت چی؟

یوناس: ئەوە چییە کە من؟ نەخێر.

ئۆلۆڤ: من وتم چی؟

یوناس: نەخێر. *(وچانێکی کورت)*، نەخێر، هیچ نەبوو.

ئۆلۆڤ: وتم چی. یوناس؟

یوناس: هیچ نەبوو. دەی بێ مانایە.

(وچان)

ئۆلۆڤ: نەخێر.

یوهانە: ئەمە هەرگیز شتێك نییە. شتی ناوەختە.

ئۆلۆڤ: نەخێر، من دەبێت بڵێم... من دەبێت بڵێم کە هیچ تێ ناگەم.

یوهانە: تۆ لە چی ناگەیت؟

ئۆلۆڤ: من تێ ناگەم چی ڕووی داوە. ناتوانم لەوە بگەم. ناتوانم لێی حاڵی بم. گەر ئێمە تەنها پێنج خولەك زووتر بگەیشتینایە هەرگیز ئەمە ڕووی نەدەدا... تەنها پێنج خولەك... بەو شێوەیە ئەوان دەیانتوانی ڕزگاری بکەن. ئێمە لە کاتی خۆیدا دەگەیشتین. بەڵام ئەو دەمەی ئێمە گەیشتین ئەو لە هەناسەدان کەوتبوو.

(ژوورەکە لەسەرخۆ ڕووناك دەبێتەوە. کارین لە ژوورەکەیە. لەوانەیە هەمیشە هەر لەوێ بووبێت – هەڵدەستێتە سەرپێ، دەچێتە لای کتێبخانەکەوە، هەندێ لەو کتێبانە ڕێك دەخاتەوە کە

بەشێوەیەکی هەڵە دانراون.)

کارین: ئێوە زۆر خۆشگوزەرانن لەو خوارە.

یوناس: بڵێم چی، نازانم... ڕاست دەکەیت.

کارین:شتێکی خۆشە پیاو ماڵێکی هەبێت، ڕووی تێ بکات... هەرچەندە مرۆڤ فریای ئەوە ناکەوێت هێندەی خۆت ئارەزوو دەکەیت لەوێ بیت. لە پایزی ڕابوردوودا، فریای ئەوە نەکەوتین بڕۆین. بیرمان لەوە کردەوە کە هەموو سێوەکان بنێرین بۆ کارگەی شەربەت کردن، بەڵام بۆمان ڕێك نەکەوت... چی بکەین؟

یوناس: نازانم... ئێمە بڕیاری هیچ شتێکمان نەداوە... باسی ئەوەمان نەکردووە... هەر باسی هیچ شتێکمان نەکردووە... لە دوای ئەو مەسەلەیەوە کە ڕووی دا.

کارین: بیگومان ئێمە لە چلەی هاویندا دەڕۆین، وەك عادەت وایە... گەر فریا بکەوین... عادەتەن هەوڵ دەدەین لە دەوروبەری بیستی مانگدا بەرەو خوار بینەوە... ئەگەر ئێوە نا...

یوناس: ئەگەر ئێمە چی؟

کارین: ئا، ئەگەر ئێوە... لەوانەیە پێویستتان پێمان بێت.

یوناس: ئەرێ ئەوە چی بوو؟ ئەوە چی بوو تەقەی هات؟

کارین: نازانم... چی بوو؟

یوناس: شتێك تەقەی هات.

کارین: دەنگی ئاوگەرمکەرەکە بوو. هەندێك جار بەو شێوەیە دەنگی لێوە دێت.

یوناس: ئەها.

کارین: نازانم بۆچی...

یوناس: نەخێر. یەخچاڵ (سەلاجە)کەی خۆمان کە لە گوند دامان ناوە

بەشێوەیەکی ترسناك دەنگی لێوە دێت. دەلەرێتەوە و دەجیکێنێت و بەو شێوەیە. ئەوە بۆ دوو ساڵ دەچێت، هەوڵ دەدەین، بیگۆڕین، بەڵام ئەوان گوناهەکە دەخەنە ئەستۆی کارگەکەی. تا ئێستا چوار جار وەستامان هێناوەتە سەری هەوڵی داوە چاکی بکاتەوە، بەڵام هەر دوای چەند ڕۆژێك وەك خۆی لێ هاتووەتەوە. زۆر بەتازەییش کڕیومانە. یوهانە دانەیەکی دەوێت دەرگاکانی ئەلەمنیۆم بێت. ئێستە ئەوان دەڵێن ئێمە دەتوانین دانەیەکی تر بکڕین کە دەرگاکانی ئەلەمنیۆم بن، بەڵام ئەوە نرخەکەی دوو هەزار گرانترە. پیاو چی بکات؟ هەر لەو بارودۆخەدا بمێنێتەوە؟ هەموو هەفتەیەك کە لەو خوارەم تەلەفۆن دەکەم بۆ دوکانەکە، بەڵام هەرکە لەوێ دەگەڕێنەوە مەسەلەکەم لە بیر دەچێتەوە، تا ساڵی ئایندە. نازانم، بۆ هاوین، ئێمە چی بکەین. ئەو مەسەلەیەمان باس نەکردووەتەوە. هەر باسیشمان نەکردووە. زۆر شتی تر هەیە کە هێشتا باسمان نەکردووە. فریا ناکەوین.

کارین: ڕاستە، بێگومان وایە.

یوناس: نا، شت زۆرن... کە هێشتا باسمان نەکردوون.

کارین: کاتی خۆی دێت.

یوناس: نازانم... باشە مرۆڤ هەوڵ بدات خۆی بخاتەوە سەر خولگەی ژیان... جا هەرچۆنێك بێت... یان ئەوەتا بەتەواوەتی کۆتایی پێ بهێنێت... بەر لەوەی کات بەسەر بچێت... بەر لەوەی ترس دات بگرێت و ئیتر نەوێریت. بەر لەوەی یەکێکی تر ئەو هەنگاوە بنێت.

کارین: بەزەییم بەودا دێتەوە.

یوناس: منیش.

کارین: بیگومان ئەمە ترسناکترین شتە کە ڕوو بدات.

یوناس: وایە.

کارین: کەچی دووجاریش ڕوو دەدات

یوناس: ئەرێ... ئەمە ترسناکترین شتە کە ڕوو بدات.

کارین: ئەوپەڕی خراپترینە.

یوناس: ئەوپەڕی خراپترین.

کارین: کەچی... سەرلەنوێش ڕوو دەداتەوە.

یوناس: ئەرێ.

کارین: پێم وا نییە شتێکی لەوە خراپتر هەبێت.

یوناس: نەخێر.

کارین: تەنها ساڵێك لەمەوبەر بوو.

یوناس: بەڵێ...

کارین: هەر ساڵێك لەمەوبەر بوو.

یوناس: ئا... وایە.

(وچان)

کارین: ناکرێت بۆ ماوەیەکی کورت سەفەرێك بکەن؟

یوناس: ئەو شەیتانە دوای شەش مانگی تر ئازاد دەکرێت.

کارین: کێ؟ وەستاکە؟

یوناس: نەخێر. ئەو کەسەی ئەو کارە بەناحەزەی کرد.

کارین: تۆ و یوهانە... ئێوە خۆتان نایزانن؟

یوناس: نەخێر، نازانین... ئێمە هیچ نازانین.

کارین: ئەرێ، من دەزانم.

(وچان)

ئەو زۆر جوان بوو.

یوناس: ئا، وایە. زۆر جوان بوو... هەر ناتوانم باشی بکەم.

کارین: نا، نا، ببوورە... مەبەستم ئەوە نەبوو کە باسی بکرێت.

یوناس: دەزانم گوێ مەدەرێ.

کارین: ناکرێت سەردانێکی لای ئێمە بکەن، گەر دەتانەوێت؟ بەمە، ئۆلۆڤ و منیش خۆشحاڵ دەبین. ئۆلۆڤ حەز دەکات هەمیشە مرۆڤ بەدەوریەوە بێت. زۆر بەوە دڵخۆش دەبێت. ئۆلۆڤ حەز دەکات تا نیوەشەو لەو باخچە و موبەقەکە دانیشێت و قسە بکات و گوێ لە مۆسیقا بگرێت. بەمە زۆر بەختەوەر دەبێت... یادی ساتە مۆسیقاییەکانی ئێوە دەکات. زۆر جار باسی دەکات... چەند بیری هەموو ئەو شتانە دەکات کە ئێوە دەتانکرد.

یوناس: ئا.

(وچانێکی کورت)

لەمێژە.

کارین: پێویست ناکات مرۆڤ زۆر شت بڵێت. دەکرێت تەنها بێدەنگ بین. ئەوێ زۆر هێمنە... دەتوانن لە خانووچکەی میوانان بژین... ئەوێ بەتەواوەتی هەر بۆ خۆتان.

یوناس: ئا، دەزانم. ئەوان چی دەکەن؟

کارین: هەر قسە دەکەن.

یوناس: ئەی چی، دەنا چییان هەیە بیکەن؟

کارین: نەخێر، من مەبەستم...

یوناس: نا، دەزانم. باسی چی دەکەن؟

(وچانێکی کورت)

ناشتنەکەی ئێریکت دێتەوە یاد؟ ئەو کاتیش هەر لێرە بووین، لەم ژوورەدا.

کارین: نەخێر... من لێرە نەبووم. من لەگەڵتان نەبووم.

یوناس: نەخێر، مەبەستم خۆمە... من لێرە بووم... هەر هەمان ژوور بوو. ئێمە هەموومان لە هەمان ژووردا بووین. من لە دوای ناشتنەکە لەگەڵیان چوومەوە ماڵەوە. نەمدەزانی چی بڵێم.

کارین: نەخێر... ئەو ناتوانێت فیلتەرەکە بدۆزیتەوە. هەر بۆیە، کاتێکی وا زۆری دەوێت.

یوناس: هەرگیز من ئەو ڕۆژەم بیر ناچێتەوە... لەو بڕوایەدا بووم ئۆلۆڤ زۆر ئارام و خۆڕاگر بوو... نازانم بیرم لە چی دەکردەوە... بیرم لەوە دەکردەوە لەوانەیە لەبەرئەوە بووبێت کە ئێریك ژیانێکی بەختیاری بردبێتە سەر، بەڵام سووفی ئەو ژیانە بەختەوەرەی نەبوو. ئا ئەوەیە کە وا ناخۆشە.

یوهانە: *(دێتە ژوورەوە)*

ئا، ئێرە هەروەك خۆیەتی.

کارین: چی؟

یوهانە: وتم، ئێرە هەروەك خۆیەتی.

کارین: تۆ لەو بڕوایەدای؟

یوهانە: ئا، لەو بڕوایەدام. شتێکی ترسناکە. هەر دەڵێیت کات لە جێگای خۆی وەستاوە.

کارین: ئا، من لەوانەیە کە... من کات و وزەیەکی زۆرم بۆ کاروباری ناوماڵ تەرخان نەکردووە وەك پێویست... ئۆلۆڤیش، هەرگیز لە ماڵەوە نییە.

یوهانە: هەروەها ئەویش هەروەك خۆیەتی.

کارین: ئەو تا ڕادەیەك زۆر سەفەر دەکات... بەڵام کە لە ماڵەوەین ئاسوودەین.

یوهانە: ئەویش هەروەك خۆی وایە و نەگۆڕاوە. هیچ گۆڕانکارییەکی بەسەردا نەهاتووە.

کارین: ئەها... چۆن چۆنی؟

یوهانە: پرسیار مەکە.

یوناس: کێ هەروەك خۆی نەماوە؟

یوهانە: جا مەبەستت چییە؟

یوناس: هیچ شتێك.

یوهانە: بەهەرحاڵ خۆ ناشێت مەبەستت لە من بێت.

یوناس: نا، نا.

یوهانە: بیرت لە خۆت دەکردەوە، بەبۆچوونی من.

یوناس: بێگومان وایە.

یوهانە: هەرگیز دڵم بەم ژوورە نەکراوەتەوە. زۆر تاریکە. هەرچییەکمان بکردایە، هەر وا دەبوو. هەر نەدەبوو بەشوێنێکی دڵگیر.

کارین: وایە، دەشێت کەمێك تاریك بێت.

یوهانە: ئا ئەو پەردە کۆنانە... ڕۆژێك لە ڕۆژان من هەڵمواسیون.

کارین: نا.

یوهانە: با.

کارین: نا.

یوهانە: با، من هەڵمواسین، باش بیرم دێت.

کارین: نەخێر، یوهانە تۆ هەڵتنەواسیون.

یوهانە: نەخێر؟

کارین: نەخێر، تۆ هەڵتنەواسیون.

یوهانە: بۆ پێت وایە؟

کارین: ئەوە شتێکی نەگونجاوە. پەردە هەڵواسین، لە تۆ ناوەشێتەوە.

یوهانە: بۆ من ناتوانم؟

کارین: ئەوانە نا. چونکە من خۆم کڕیومن. ئەوانە خۆم بەر لە پێنج ساڵ لە «تێن سوێدی» لە شەقامی سترانڤێگن هەڵمبژاردوون. ئۆلۆڤیشم لەگەڵدا بوو کە کڕیمان. پێنج ساڵ لەمەوبەر، ئەوانە تا ڕادەیەك تازەن. تەنها پێنج ساڵە ئەوانەمان هەیە. دوای ئەوەی لەوێ بووین، بەرەو یورگۆردن[٥] پیاسەمان کرد و لە ئولەفیندبلاد[٦] نانمان خوارد. لە کێڵگەکەدا دانیشتین و نانمان خوارد، کەشوهەواکەی زۆر خۆش بوو... تا ڕادەیەکی زۆر گەرمیش بوو.

یوهانە: ئاوا دڵنیایت؟

کارین: بێگومان.

یوناس: ئا، دەشێت ئەوێ گەرم بێت.

یوهانە: تۆ لەوە دڵنیایت؟

کارین: ئا، زۆر دڵنیام. من هەرگیز لە بیرم ناچێت. هەر ئەو کاتەش بوو، یادی ڕۆژی پێکگەیشتنمان کردەوە.

یوهانە: چیتان کرد؟

یوناس: ئەو ڕۆژەی یەکتریتان تیادا بینی.

کارین: ئەو ڕۆژەی یەکتریمان تیایدا بینی... من و ئۆلۆڤ. لەبەرئەوە بوو چووین بۆ ئەوێ.

یوهانە: ئا، بەهەرحاڵ ئەوانە هەر زۆر لەیەك دەچن. هەروەك هەمان پەردە بن. ئەوانە هەر هەمان ئەو پەردانەن، گەر ئەوانەش نەبن.

کارین: یەکەمجار بوو، ئۆلۆڤ منی دەعوەت کرد بۆ شوێنێك... ئەوەی ڕاستی بێت ئەو جارەش ئێمە لە یورگۆردن بووین و لە ڕێستۆرانی ئولەڤیندبلاد نانمان خوارد.

یوهانە: ئەمانە زۆر لەوانە دەچن کە من بەلایەنی کەمەوە، بەر لە پانزە ساڵ لەمەوبەر کڕیومن. ئەوانیش هەر لەمانە دەچن. قوماشەکانیشیان هەروەك یەك وان.

کارین: لەو بڕوایەدایت؟

یوهانە: ئا... من لەو بڕوایەدام. دەنا وام نەدەوت.

کارین: من بیرم نایەتەوە ئەوانەی تر چۆن بوون.

یوهانە: من بیرم دێتەوە. هەروەك ئەمانە وابوون. هۆ زۆرە، کە من ئەوەم بێتەوە یاد. هەفتەیەك لە دوای ناشتنەکە بوو. شتێك نییە پیاو بیری بچێتەوە. من ئەوانەم کڕی بۆ ئەوەی خۆم گورج بکەمەوە.

(وچان)

یوناس: زۆر لەمێژە کە من لە یورگۆردن بووم.

کارین: بەهەرحاڵ ئەو ستریۆیەکی سیدیی تەواو تازەی کڕیوە.

یوناس: کڕیویەتی؟ ئیمەش دانەیەکی وامان پێویستە.

یوهانە: چی؟

یوناس: ئێمەش هەقە ستریۆیەکی سیدیی نوێ بکڕین.

یوهانە: هەقە ئێمەش؟

(وچانێکی کورت)

بۆ؟

یوناس: کونەکە کەڵکی نەماوە.

یوهانە: کەواتە وەك هەموو جارێکی تریش، من هەڵە بووم.

(دەڕوانێتە پەردەکان)

کارین: لەوانەیە هەر هەمان چەشنی قوماش بن...

یوهانە: نازانم...

یوناس: من پێم وایە ژیان هەر ئەوە نییە... کە بیسەلمێنێت مرۆڤ هەڵەیە...
کە مرۆڤ لەهەڵەدا بووە و هەڵەی کردووە... تا کات زیاتر تێپەرێت،
ئینسان هەڵەکانی زیاتر دەبێت.

کارین: *(بە ئۆلۆڤ دەڵێت کە بەسینییەکەوە دێتە ژوورەوە)*
یارمەتیت بدەم؟

ئۆلۆڤ: نە، نەخێر، فەرموو دانیشە... پێویست ناکات. ئا لێرەدا دای دەنێم.

کارین: چیت لە ژێرپیاڵەکان کرد.

ئۆلۆڤ: لە بیرم چوون... هەر ئێستە دەیانهێنم.

کارین: من دەتوانم بیانهێنم.

یوهانە: دەبووایە من بمکردایە.

ئۆلۆڤ: نەخێر، تۆ دانیشە، بەقوربان. من دەڕۆم.
(وچانێکی کورت)
حەز دەکەیت شینەکان بهێنم؟

کارین: هیچ جۆرێکی ترمان نییە؟ ئا، خۆ جوانن. چ عەیبێکیشیان نییە.

ئۆلۆڤ: بەڵێ، دەزانم.
(دەچێتە دەرەوە)
(بیدەنگی)

ئۆلۆڤ: *(دەگەڕێتەوە)*
فەرموو
(وچانێکی کورت)
ببوورن کاتێکی زۆری خایاند، بەڵام نەمتوانی فلتەری قاوەکە
بدۆزمەوە.

کارین: لە کەشەفی سێیەمی خوارەوەدایە لە لای تەباخەکەوە.

ئۆلۆڤ: ئـا، دەزانم، بەڵام لە بیرم چووبووەوە. بیرم نەکەوتەوە، لە کوێ دامـان نـابوون، بەڵام بەهەرحاڵ هـەر دۆزیمنەوە... ئـا، فەرموون.

یونـاس: سوپـاس.

یوهـانە: من هیچم نـاوێت.

ئۆلۆڤ: ناتەوێت؟

یوهـانە: نـا، هـەر ئـاوهـا بـاشە... بەڵام زەحمەت پەرداخێك ئـاوم دەدەیتێ؟

ئۆلۆڤ: بێگومـان. هـەر ئێستـا دێمەوە.

یونـاس: من بچم؟

ئۆلۆڤ: نەخێر، تۆ ئەو ئەرکە مەکێشە. لێرە بمێنەرەوە.

(ئۆلۆڤ دەچێتە دەرەوە)

یونـاس: بۆم نییە بڕۆم؟

یوهـانە: من پێم وابوو، ئێوە پێشتر لە قوتـابخـانەوە یەکترتـان نـاسی بێ.

یونـاس: کێ؟

یوهـانە: من لەو بڕوایەدا بووم ئێوە لەو کـاتەوە دەستتـان پێ کردووە؟

کـارین: نەخێر.

یوهـانە: یەکترتـان نەناسیوە؟

کـارین: نـا... یەکترمـان نەناسیوە.

یوهـانە: من لەو بڕوایەدا بووم. لەوە دڵنیا بووم.

کـارین: نـا، زۆر پـاش ئەوە بوو.

یوهـانە: هیچ گرنگ نییە. ئەو کـات پەیوەندییەکە تەواو بووبوو. دەمێك بوو کۆتـاییی هـاتبوو. بەهیچ شێوەیەك مەسەلەیەك نییە... کەی بووە. هـەر ئەو کـاتە هیچ پەیوەندییەکی نەمـا بوو.

ئۆلۆڤ: *(بەپەرداخێك ئـاوەوە دەگەڕێتەوە، بۆ یوهـانەی ڕادەگرێت)* فەرموو.

یوهانە: سوپاس... چ پەرداخێکی جوانە.

ئۆلۆڤ: ئاخر.

یوهانە: لە کوێ کڕیوتانە؟

ئۆلۆڤ: نازانم. کارین، ئەم پەرداخەمان لە کوێ کڕیوە؟

کارین: لە بیرم نایەت... هەموو شتێکم نایەیتیەوە یاد.

ئۆلۆڤ: نایەتەوە بیرت... کەواتە هیچ.

یوناس: ئا.

ئۆلۆڤ: ئێستا هەموو شتێکمان تەواوە.

(بێدەنگی)

ئۆلۆڤ: ئایا هامەرشۆتان(٧) دیوە؟

یوناس: هامەرشۆ؟

ئۆلۆڤ: لە مۆزەخانەی نەتەوایەتی؟ پێشانگای هامەرشۆ، لە مۆزەخانەی نەتەوایەتی؟

یوناس: وێنەکێشەکە؟

ئۆلۆڤ: ئا، دانیمارکییەکە. فریا کەوتوون ببینن؟ دەبێت بچن و ببینن. تابلۆکانی تا بڵێت جوانن. ئێمە دیومانن، من و کارین. مرۆڤ دەتوانێت چەندین کاژێر ڕاوەستێت و تەماشایان بکات.

کۆمەڵە ژوورێکی قەشەنگ و جوانن. مرۆڤ دەتوانێ لە ناویاندا بژێی، گەر بکرایە. هەندێ تابلۆی تێدا بوو کە من لەوەوبەرنەمدیبوون، هەر نەشمدەناسین... بەڵام هەمووی یەك شێوازە، کە بەردەوام دووبارە دەبێتەوە. ئەو ژوورەکانی خۆی ڕێك خستوونەتەوە... بۆ ئەوەی شێوەی نوێیان پێ بدات... بۆ ئەوەی جیاواز بنوێنن... حەتمەن دەبێت ئێوەش بچن و ببینن.

یوهانە: بۆ ئێمەش هەر دەبێت ببینین؟

ئۆلۆڤ: بەڵام ئەو ڕۆژەی ئێمە لەوێ بووین، خەڵکێکی یەکجار زۆری لێ بوو. باشترە کە ڕۆژێکی ئاساییدا سەردانی بکرێت.

یوهانە: بۆ ئێمەش هەر دەبێت بیبینین؟

ئۆلۆڤ: ئێمە لە یەکشەممەیەکدا بوو، لەوێ بووین.

یوهانە: بۆ ئێمەش هەر دەبێت بیبینین؟

ئۆلۆڤ: ئا... من بیرم لەوە کردەوە کە... ئێمە پێمان خۆش بوو، وا نییە؟

(تەماشای کارین دەکات)

یوهانە: تۆ دەڵێیت چی؟

ئۆلۆڤ: نازانم... من دەڵێم چی؟ بەبڕوای تۆ، من دەڵێم چی؟

یوهانە: بۆ خاتری خوا تۆ دەڵێیت چی؟

(بێدەنگی)

یوناس: ئێستە پێشانگاکە بەردەوامە؟

ئۆلۆڤ: ئا... لەو بڕوایەدام.

یوناس: پێشانگای هامەرشۆ؟ لە مۆزەخانەی نەتەوایەتی؟ ئێستا هەیە؟ ئایا ساڵێك لەمەوبەر نەبوو؟

کارین: با، وابوو. زستانی ڕابوردوو بوو.

ئۆلۆڤ: بەڕاست؟

یوناس: بەم زووانە دەبێت بەیەك ساڵ لەمەوبەر.

ئۆلۆڤ: ئا، وایە... تۆ ڕاست دەکەیت... وابوو.

یوناس: زستانی پار بوو.

ئۆلۆڤ: ئا، وابوو.

یوناس: ئەوە زۆر دەمێکە.

ئۆلۆڤ: ئا.

کارین: ئێوە بینیتان؟

یوناس: نەخێر.

(وچانێکی کورت)

نەخێر... من بیرم لەوە کردەوە بچم، ببینم، بەڵام هەر بۆم ڕێك نەکەوت.

کارین: بەڕاستی ناخۆش بوو کە ڕێك نەکەوت... بەڵام پیاو دەتوانێت بیانبینێت...

ئۆلۆڤ: دەکرێت لە ناو کتێبەکاندا بیانبینیت.

کارین: ئا.

(وچانێکی کورت)

ئا، لە یوناسم پرسی، گەر ئەو و یوهانە، ئارەزووی ئەوەیان هەبێت لە هاویندا، بێن و سەردانێکمان بکەن... کاتێك کە ئێمە لەوێین.

ئۆلۆڤ: زۆر چاکە. جێگای خۆشحاڵییە. چ پێشنیارێکی باشە. هەر ئەمشەو دەڕۆین.

(پێدەکەنێت)

یوناس: ئا، نازانم...

ئۆلۆڤ: پێشنیارێکی زۆر باشە... ئایا ناکرێت وا بکەن؟

یوناس: ئا، نازانم... با بزانین.

یوهانە: نەخێر.

یوناس: ئا، لەوانەیە ئێمە...

یوهانە: حەوسەڵەم نییە. حەوسەڵەی خەڵك بینینم نییە.

یوناس: بەڵێ، وایە... خۆ پێویست ناکات هەر بڕیار بدەین.

یوهانە: نامەوێت هیچ پلانێك دابنێم.

ئۆلۆڤ: شتێکی خۆش دەبوو، گەر سەردانێکتان بکردینایە.

یوناس: ئا.

ئۆلۆڤ: کەی ویستتان، وەرن... جێگامان زۆرە.

کارین: بەڵێ جێگامان هەیە... هەمانە، وا نییە؟

ئۆلۆڤ: هەر تەنها خۆمان لەوێین... من و کارین.

کارین: شتێکی زۆر خۆش دەبێت... گەر... هەر زۆر لەمێژیشە، لەوێ میوانمان نەبووە.

ئۆلۆڤ: بەڵێ، ماوەیەك لەمەوبەر بوو.

کارین: ئەرێ کەی بوو، دواجار میوانمان هات؟

ئۆلۆڤ: ئەو کاتە بوو کە ئێوە لەوێ بوون... دوو ساڵ لەمەوبەر بوو، ئەودەم بوو.

یوهانە: ئا، وابوو.

کارین: لەو کاتەوە؟

یوهانە: وا دەبێت بەساڵێك.

ئۆلۆڤ: پێویست ناکات ئەم مەسەلەیەش زۆر گەورە بکەین.

یوهانە: ساڵێکی تەواو تێ پەڕیوە.

یوناس: ئا... با بزانین... با بزانین... تەندروستیمان چۆن دەبێت؟

یوهانە: دەزانم تەندروستیمان چۆنە.

(وچان)

تۆ دەتوانیت بڕۆیت.

یوناس: چاکە.

یوهانە: من دەمەوێت هەر لەماڵەوە بم. نامەوێت بچم بۆ هیچ شوێنێك.

کارین: بیگومان. ئێوە خۆتان خانووە جوان و قەشەنگەکەی گۆتلاندتان هەیە.

ئۆلۆڤ: ئێوە بۆ خۆتان دەڕۆن بۆ ئەوێ و... دادەنیشن لە ژێر...

یوهانە: نەخێر.

ئۆلۆڤ: گەڵای دەرەختەکاندا.

کارین: ئا، بێگومان.

یوهانە: دەستم خواردبوو، ئێستاش ڕۆژانە لە تیمارگا چارەسەر دەکرێم... ناچارم بەڕۆژ لە تیمارگا بم.

کارین: ئا، ئا، بێگومان.

ئۆلۆڤ: بەڵێ... ئەها، تۆ هێشتا هەر خەریکی ئەوەیت... خۆ شتێکی باشە؟

یوهانە: هێشتا؟ مەبەستت چییە، کە وام پێ دەڵێیت؟

کارین: شتێکی چاکە، کەسێك هەبێت قسەی لەگەڵ بکەیت... هێشتا تازە بەتازە ساڵێکە.

یوهانە: پێت وایە کات مانایەکی ئەوتۆی هەیە؟

ئۆلۆڤ: شتی وا کاتی دەوێت... مەبەستم، ئێستاش بەردەوام بیر لە ئێریك دەکەمەوە. ئا، ئەوەی ڕاستی بێت، زیاتر و زیاتریش.

یوهانە: هێشتا ئەوی تۆ، هەر یەك منداڵە کە بیری لێ بکەیتەوە.

ئۆلۆڤ: بەڵێ وایە. ئەمە وەك ئەوە وایە کە ئەو هێشتا هەر دە ساڵان بێت.

یوهانە: هەر واشە.

ئۆلۆڤ: شتێکی سەیرە.

یوهانە: هێشتا ئەوی تۆ، هەر یەك منداڵە کە بیری لێ بکەیتەوە... من دووانم مردوون.

ئۆلۆڤ: دەزانم... من زۆر دڵگرانم بۆ...

یوهانە: پلان بۆ چی دابنێم؟ چ شتێکم نییە، پلانی بۆ دابنێم. بەهەرحاڵ، ناکرێت پلان بۆ هیچ شتێك دانرێت. تازە من پلانی خۆمم داناوە. وەك ئەوە وایە کە هەموو جانتاکانت کۆ کردبێتەوە، بەڵام هیچ

شوێنێکت نەبێت سەفەری بۆ بکەیت. لەوانەیە بچم بۆ گرینلاند و فیلمێکی دۆکیومێنتار، لەسەر ئەسکیمۆکان بکەم... نا، ئەمەش لەوەوبەر کراوە.

ئۆلۆڤ: ئا... شتێك هەیە کە ئێمە بتوانین...

یوهانە: ناشمەوێت لە ماڵەوە بم. بەڕاستی هیچ خۆش نییە. زۆر ناخۆشە. زۆر ناخۆشە لەویٚ بیت. ئەو هیچ ناڵێت. ئیتر چیتر قسە لەگەڵ من ناکات. قسە لەگەڵ کەس ناکات. هەر وازی لە قسەکردن هێناوە.

یوناس: نا، ئێمە پێویست ناکات...

یوهانە: تەنها وشەیەك چییە، لە دەمی نایەتە دەرەوە. بەڵام من دەزانم ئەو بیر لە چی دەکاتەوە.

یوناس: ئاوها.

یوهانە: لەمە تیٚ ناگەیت؟

یوناس: با، بەڵام خۆ تۆش زۆر ناڵێیت.

یوهانە: چی بڵێم؟

یوناس: من چووزانم.

یوهانە: پێت خۆشە، چی بڵێم؟

یوناس: نازانم.

یوهانە: نا، وایە... تۆش نازانیت.

یوناس: نا، بەڵام... خۆ پێویست ناکات... ئێمە...

یوهانە: من دەتوانم لەگەڵ دکتۆرەکەم قسە بکەم. باشیش دەڕوات. دکتۆرێکی زۆر ڕووخۆشە. بێگومان ئەوانیش بۆ ئەوە لەوێن. بەختم هەیە کە من ئەوم هەیە. ئەفیشێکی پێشانگای گیاسومێنتی(٨)پاریسی بەدیوارەکەی پشت سەری خۆیەوە هەڵواسیوە. لەسەر کورسییەکی باش دادەنیشێت. کەلوپەلێکی زۆر

لە ژوورەکەیدا نییە. من دادەنیشم و تەماشای ئەفیشەکە دەکەم. وێنەی پەیکەرێکە. لەو بڕوایەدام کە ئەوە ئافرەتێك بێت. حەزم لێیەتی. ڕەنگە بەشەویش هەر لەوێ بم. شەو و ڕۆژە. ئا، هەقە. لەوانەیە ئەوە باشترین شت بێت. شەوانەیە کە وەزعم زۆر خراپە، کە یاد و بیرەوەرییەکان دەورووژێن. کات، هەروەك منداڵێك، بەڕاکردن دێتەوە. ئەمەش ئەو کاتانەیە کە پیاو ناتوانێت بەرگری لە خۆی بکات. لەم کاتانەدا، هیچ کەسێك بەدەمتەوە نایەت... ئا، جگە لە حەبی خەو نەبێت، بەڵام ئەمەش یارمەتیت نادات. بەڕۆژ وەزعەکە ئاسانترە. ئەمەش خۆ دەماودەمە. بەڕۆژ دەتوانم بڕۆم و ئەوانی تر ببینم. دەتوانم هەندێ شت جێبەجێ بکەم. زۆر شت هەیە کە مرۆڤ بیکات گەر ئارەزووی هەبێت. دەتوانیت بڕۆیت بۆ ناو شار. پیاو دەتوانێت بچێت و تەماشای کۆگاکان بکات. دەتوانێت سەرلەنوێ بگەڕێتەوە بۆ ماڵەوە. من شتەکانیم نەهێناوەتەوە. شتەکان، هێشتا هەر لە نەخۆشخانەکەن. بەهەرحاڵ ئەو شتانە هەر دەبێت لە شوێنێك بن.

ئۆلۆڤ: دەتوانیت کاتێکی تر ئەوە بکەیت. خۆ هیچ پەلەیەك نییە.

کارین: ئەو شتانە ون نابن.

ئۆلۆڤ: شتەکان هەر لەوێن. کەسێك چاودێرییان دەکات و هەڵیان دەگرێت.

یوهانە: شتەکان لەوێ ماون. من لە بیرم چووبوونەوە.

کارین: دەتەوێت کە ئێمە ئەوە بکەین؟

یوهانە: نەخێر، لەبەرچی. خۆ ئێمە کەسوکاری یەك نین.

یوناس: من دەیانهێنمەوە، کاتێك کە من...

یوهانە: هەر ئەوەیە کە ئێمە شوومان بەیەك پیاو کردووە... ئا، خۆ تۆ هێشتا هەر ژنی ئەویت.

(وچان)

یوناس: من دەتوانم بەیانی بیانهێنمەوە، گەر تۆ بتەوێت.

یوهانە: هیچ شتێکم ناوێت.

(وچان)

(تەماشای یوناس دەکات)، بۆ خاتری خوا، وام لێ هاتووە کە ئیتر ناتبینم.

یوناس: بەڕاستە؟

یوهانە: نا... چیتر نایەیتە بەر دیدەم.

یوناس: ئاوها.

یوهانە: بەڕاستمە... ناتبینم.

یوناس: ڕەنگە من بم کە لێرە نەبم.

یوهانە: تەنها سێبەرێك دەبینم.

یوناس: لەو بڕوایەدا بووم کە من... کە من گرفتم لەگەڵ بینین هەیە... لەو بڕوایەدا بووم ئەوە منم کە چیتر لەمەودوا ناتوانم بەباشی ببینم.

ئۆلۆڤ: چییە؟ تووشی نەخۆشیی چاو بوویت؟

کارین: لەوانەیە تۆ چاویلکەیەکی هەڵەت لە چاودا بێت.

یوناس: بەدڵنیاییەوە، مەسەلەکە تەمەنە... بەم زووانە پێ دەنێمە شەستساڵییەوە.

کارین: ڕەنگە تۆ پێویستیت بەچاوێلکەیەکی بەهێزتر بێت. من بەر لە چەند ساڵێك پێویستم بەوە بوو. کە پاڵ دەکەوتم بۆ خوێندنەوە، زۆر زوو ماندوو دەبووم.

یوناس: نا، دەزانم مەسەلەکە چییە... لەم ڕۆژانەدا، لە نەخۆشخانەی سانت – ئێریك بووم بۆ چارەسەرکردن و پشکنین. پزیشکەکە، وای پێ

باش بوو کە بچم بۆ کۆنترۆڵێك لە نەخۆشخانەی کارۆلینسکە.

ئۆلۆڤ: چ جۆرە کۆنترۆڵێك؟

یوناس: بەتەواوی نازانم، هی مێشك و دەمار.

ئۆلۆڤ: دەبێت چی بێت؟

یوناس: نازانم، وازم لە ئۆتۆمۆبیل لێخوڕین هێناوە. چیتر جورئەتی ئەوە ناکەم لێ بخوڕم. ئۆتۆمۆبیلەکە هەر لە گەراجە.

ئۆلۆڤ: سەیرە.

یوناس: لەوانەیە شتێکی دەروونی بێت... کە نەمەوێت چیتر ببینم.

کارین: مەسەلەکە هێندە قورس نییە کە تێ نەگەیت.

یوناس: ئیتر چیتر ناوێرم تەماشای هیچ بکەم.

یوهانە: چی؟

یوناس: نا، نەخێر... گاڵتە دەکەم.

ئۆلۆڤ: نا... قسە بکە، گەر شتێك هەبێت و ئێمە بتوانین یارمەتیتان بدەین.

یوهانە: شتی وەك چی؟

ئۆلۆڤ: نازانم... هەر شتێکی پراکتیك کە بەئێمە بکرێت.

یوهانە: ئا، تۆ... هەموو شتێك پراکتیکە.

کارین: هەروەها ئۆلۆڤیش تووشی شتێك بووە. ئەویش بەم دواییيە، زگ ئێشە دەیگرێت.

ئۆلۆڤ: ئەوە شتێك نییە باسی بکرێت. سادە و ساکار، ئێمە بەرەو پیربوون دەچین.

یوهانە: گەر مرۆڤ منداڵی بمرێت، پیر نابێت، چونکە هەموو شتێك ڕادەوەستێت. هەموو شتێك. مرۆڤ ئەسڵەن حاڵی نابێت کە چۆن شتێك دەتوانێت ببزوێت. چۆن شەمەندەفەرەکان دەبزوێن و خەڵکان هەروەك هیچ ڕووی نەدابێت دێن و دەچن.

ئۆلۆڤ: بەڵێ، دەزانم... منیش هەروا، هەستم دەکرد، کاتێك کە ئێریك مرد.

یوناس: ئازارت هەیە؟

ئۆلۆڤ: نەخێر، نا... چاك بوومەتەوە ئێستا ئازارم نییە.

یوناس: من مەبەستم ژانە زگەکەت بوو.

ئۆلۆڤ: ئەها... نەخێر، لەو بڕوایەدا نیم... چەند ڕۆژێك لەمەوبەر لە نەخۆشخانەی سۆپیاهامت بووم و ئەشیعەیەکم گرت. خۆی شتێکی زۆر ناخۆشە، لەوێ پاڵ بکەویت. پیاو هەست دەکات کە بەتەواوەتی فەرامۆش کراوە. تەواو دەستەوەستان، هەروەك منداڵێك.

یوناس: هیچیان دۆزییەوە؟

ئۆلۆڤ: ئا، شتێکیان دۆزیوەتەوە. لەوانەیە لوویەکی سەرەتانیی بچووك لەوێدا هەبێت کە دەیانەوێت، دەریبهێنن... بەڵام ئەوان دەیانەوێت هەر بەو بیانووە سەیرێکی جگەریشم بکەن. هەندێ لە ئەنجامی پشکنینەکان بەو شێوەیە نییە کە دەبێت وابێت. بەڵام ئەوە شتێك نییە کە پیاو پێی دوودڵ بێت. ئەگینا تەندروستیم وەکی دی، بەگشتی زۆر باشە.

یوناس: ئاوا.

کارین: من لەو بڕوایەدام کە تۆ لە بەهاردا زۆر باش بوویت. ئەو ماوەیە زۆر دڵخۆش بوویت.

ئۆلۆڤ: ئا، منیش لەو بڕوایەدام کە هیچ شتێك نەبێت. هەر زگمە کە لە خەتی خۆی کەمێك لای داوە... بەڵام مرۆڤ چی بکا.

یوناس: نەخێر، بەهەرحاڵ، خۆ بەختیاری شتێك نییە، پیاو بتوانێت داوای بکات.

کارین: ئا، بەڵام... ئێمە بەختیارین. هەر زۆر بەختیارین.

یوناس: ئا... دەزانم. *(وچان)*، ئێمە... هەوڵ بدەین...

یوهانە: ئا، من دەزانم کە یوناس ئێرەیی بەئێوە دەبات.

ئۆلۆڤ: چی دەکات؟

یوناس: نەخێر.

یوهانە: ئەو زۆر ئێرەیی بەئەڤینتان دەبات. هەمیشە باسی دەکات. زۆر بەجوانی دەزانێت. ئەو هیوای ئەوە دەخوازێت کە ئێمەش وەك ئێوە وا بووینایە. شەرم دای دەگرێت کە بیر لە خۆمان دەکاتەوە و پاشان لەگەڵ ئێوەدا بەراوردی دەکات.

یوناس: نەخێر، من ئێرەیی بەکەس نابەم.

یوهانە: تۆ خۆت وتت. هەر جارێك ئەمانمان بینیبێت، تۆ وات گوتووە.

یوناس: نەخێر، من تەنها دەڵێم کە ئەمە... ئەمە... ئا ئەمە... من دەبمە... من لەو بڕوایەدام کە ئەمە... شتێکی جوانە کە مرۆڤ خەڵك ببینێت پێکەوە خۆشگوزەرانن... ئەمە وا نییە...

کارین: بێگومان، ئێمەش گرفتی خۆمان هەیە، ئێمەش هەمانە.

ئۆلۆڤ: ئەریێ، شت هەر ڕوو دەدات... بەڵام یەکجار وا زۆر نا.

کارین: نەخێر، هەموو کەسێك هەیەتی.

ئۆلۆڤ: بەڵام ئێمە لە بنەڕەتدا تا ڕادەیەك بەختیارین.

کارین: ئا، لە ڕاستیدا، ئێمە بەختیارین...

یوهانە: ئەریێ، بەختیارین.

یوناس: وتت چی؟

(بێدەنگی)

کاتژمێر چەندە؟

(وچان)

هێندەی نەماوە بۆ نۆ... ئا، باشتر وایە کە...

یوهانە: چی؟

یوناس: نەجوولێین... دەتەوێت ئێستا بڕۆیتەوە بۆ ماڵەوە، یاخود...

یوهانە: بڕۆمەوە بۆ ماڵەوە؟

یوناس: ئا.

یوهانە: ئەدی بۆ کوێ بچم؟

(وچانێکی کورت)

شتێکی زۆر جێگای خۆشحاڵییە کە خەڵکی بەختیار هەن.

یوناس: بۆم هەیە... ئایا بۆم هەیە، زەنگێك بۆ تاکسی لێ بدەم؟

ئۆلۆڤ: بێگومان، ئەی چۆن.

یوناس: سوپاس.

(وچانێکی کورت)

هیوادارم لە کاتێکی ئاوادا، تاکسی دەست بکەوێت.

ئۆلۆڤ: ئا، وایە... زستانی پار بوو.

(وچان)

کارین: ئۆلۆڤ، ماندوویت؟

ئۆلۆڤ: نا نەخێر، نەخێر... هەرگیز... هەر ئەوەیە کە...

یوناس: باشە، من دەڕۆم تەلەفۆن دەکەم.

ئۆلۆڤ: ئا، بیکە.

کارین: تەلەفۆنەکەمان لە هۆڵەکەیە.

(ئۆلۆڤ دەچێتە دەرەوە)

ئۆلۆڤ: من هەر ئێستا... پاڵتۆکانتان دەهێنم.

یوهانە: یوناس پاڵتۆی نییە. ئەو چاکەتێکی هەیە.

ئۆلۆڤ: ئا، وایە.

یوهانە: زۆر گەرمە بۆ پاڵتۆ. من تەنها ئەمەم پێیە... ئەم چاکەتە.

(وچانێکی کورت)

ئەوە پێنج ساڵە ئەم چاکەتەم هەیە.

(ڕووناکی گۆڕانکاریی بەسەردا دێت. کزتر دەبێت. یوهانە و کارین پێنج ساڵ بەتەمەنترن.)

کارین: وا مەسەلەکە بەسەرچوو.

یوهانە: ئا، خۆشە... کە مەسەلەکە بەسەرچوو، کەم یان زۆر.

کارین: ئەمەش ئەوەیە کە پیاو چاوەڕوانیی دەکرد... هەموو هاوین... ئەم ڕۆژە. کە ئەم ڕۆژە بێت و بڕوا.

یوهانە: وا ئێستا، ئەمە دێت و دەست پێ دەکات.

کارین: ئا، پیاو هێندە سەرقاڵی ئەوەیە کە... هەموو شتێك ئامادە بکرێت... بەڵام ئۆلۆڤ بڕیاری هەموو شتەکانی زۆر بەوردی دابوو... کە ئەو بەچ شێوەیەك دەیەوێت.

یوهانە: ئەوە ئێستەیە کە پیاو پێویستی بەکەسێکە...

کارین: ئا.

(وچان)

من زۆر دڵخۆشم کە توانیتان بێن...

یوهانە: ئا، من لەو بڕوایەدا بووم کە بێم... خۆ ئێمە ڕۆژێك لە ڕۆژان ژن و مێرد بووین... هەرچەندە وا هەست دەکەم کە هەرگیز ژن و مێرد نەبووین، خۆ هێندە لەمێژە.

کارین: ئا.

یوهانە: هێندە لەمێژە، بەشێوەیەك کەبەحاڵ دێتەوە یادم کە چۆن بوو. هەر دەڵێیت فیلمێکی کۆنە.

کارین: ئێمە باسی ئەوەمان کردبوو کە چۆن ئەمە ڕێك بخەین. کێ بانگ بکەین، گەر ئەوان بتوانن بێن. بەڵام نە قەشەی تێدا بێت و نە جلوبەرگی ڕەش... تەنها مۆسیقا و ئەو کەسانەی کە ئەویان دەناسی... زۆر بەختیار بوو کە ئەوەی بە بیردا هات کە ئەوان پارچە مۆسیقای «ماڵئاوا لە زەوی» بژەنن... بێگومان شتێکی ئاشکرایە کە ئەو مۆسیقایە دەژەنن... چونکە ئەو (ماهلەر)ی[٩] خۆش دەویست...

یوهانە: کارەسات بوو، یوناس بەو شێوەیە ببینیت. من نەمزانی بوو کە ئەو هێندە قەڵەو بووە. خەریك بوو هەر نەیناسمەوە. وەك کەسێکی غەریب وا بوو. ئا، بەڵام ناسیمەوە، ئە ئەوە بوو کە ترسناك بوو. کە ماشێنەکەم لە گەراجەکە ڕاگرت، کەسێکم دی لە دەرەوەی کڵێساکە وەستابوو و جگەرەی دەکێشا، مەزندەم دەکرد کە من ئەو کەسە دەناسم، بەڵام زۆر بیرم لە مەسەلەکە نەکردەوە. بەشێوەی وەستانەکەیدا، پێم وابوو دەیناسم و ناشیناسم، بەڵام دوایی کە هاتمە لای پلیکانەکان بینیم کە ئەوە یوناسە و یوناسیش نییە، بەڵکوو شتێکە زیاتر لە تارمایی دەچوو. منیش وتم سڵاو یوناس... بەڵام ئەو تەنها بەبەردەممدا ڕۆیشت. هەروەك ئەوەی زوومبیەك بێت و بەدەم خەونەوە بڕوات،[١٠] خۆی وا نیشان دا کە منی نەدیوە، هەرچەند بەڕوونی منی بینی... دواییش کە هاتینە ژوورەوە، ئەو لەوبەرەوە دانیشت... کە تەواویش بوو، هەر زوو لەو ناوە ون بوو.

کارین: من لەو بڕوایەدام کە ئەو لە بارێکی زۆر سەختدایە.

یوهانە: بەڵێ وایە. ئەو هەمیشە هەر وابووە.

کارین: دیارە کە هەر زۆر تەنهایە.

یوهانە: ئایا وازی لە کارکردنیش هێناوە؟

کارین: لەو بڕوایەدام.

یوهانە: زۆریش دەخواتەوە.

کارین: ئا، شتێکی ناخۆشە... ئێمە پەیوەندییەکی زۆرمان بەیەکترەوە نەبوو... بەڵام ئۆلۆڤ هەوڵی دا... ئەو هەوڵی دا کە پەیوەندیی بەوەوە نەپچڕێنێت، بەڵام ئەوە شتێکی ئاشکرایە... لە کۆتاییدا پیاو نازانێت چی.

یوهانە: ئەوساش ئەو هەر وای کرد، کاتێك کە پێکەوە دەژیاین، گەر پیاو بتوانێت ئەوە ناو بنێت بەیەکەوە ژیان... بەڵام ئەوکات بەهەرحاڵ، هەر دەیتوانی هەرچۆنێك بێت شتەکان لە ژێر کۆنترۆڵدا ڕابگرێت.

کارین: ئێمە هەوڵمان دا کە پەیوەندیمان بمێنێت، بەڵام ئەو خۆی کێشایەوە... دوای جیابوونەوەشمان، ئەو گواستیەوە.

یوهانە: ئەو گواستیەوە بۆ لای دایکە پیرەکەی... بەڵام ئێستە، ئەویش مردووە.

کارین: ئا، منیش بیستوومە.

یوهانە: نازانم، ئێستە لە کوێ دەژی.

کارین: ڕۆژێك لەپڕ یوناس هات بۆ بەشی نەخۆشخانەی شێرپەنجە و ئۆلۆڤی بەسەرکردەوە. ئەوکاتە لەسەرەخۆ بوو، مەست نەبوو. زۆر جوان بوو. چەند کاتژمێرێك لەسەر جێگاکە دانیشت و دەستی خستبووە ناو دەستی ئۆلۆڤەوە. بەهیچ شێوەیەك ئۆلۆڤ سەری نەسووڕما. زۆر هێمن و دڵنیا بوو. خەوی لێ کەوت و دوایی سەرلەنوێ خەبەری بووەوە. هەروەك ئەوە وابوو کە ئەو دووانە هەرگیز لە یەکتری دانەبڕا بن. باسی بیرەوەرییە کۆنەکانیان دەکرد... کە گەنج بوون، کە پێکەوە لە قوتابخانەی ئامادەیی بوون... ئۆلۆڤ زۆر شتی بیر کەوتەوە... بەتەواوەتی ئاگای لە خۆی

بوو... هەروەها زۆر گەنج بووبووەوە. زۆر باش بوو کە ئۆلۆف مـاڵـئـاوایـی لـێ کـرد... ئـەو لـەو بـڕوایـەدا بـوو کـە دوای چـەنـد هەفتەیەکی تر، دەتوانێت سەرلەنوێ بگەڕێتەوە بۆ ماڵەوە و بیری لەوەش دەکردەوە کە لە پاییزدا کەمتر ئیش بکات تا بەتەواوەتی چاك دەبێتەوە... بەڵام دوایی خۆی تێ گەیشت کە مەرگی نزیکە... تێ گەیشت کە ئەو ئیتر هەرگیز جارێکی تر، ماڵەوە نابینێتەوە.

یـوهـانـە: نـا، دەزانم... ویستم کـە بگـەڕێمـەوە بـۆ مـاڵـەوە و مـاڵـئـاوایـی لـێ بکـەم... بـەهـەرحـاڵ ئـەو پێکـەوە ژیـانـە کـورتـەش، هـەر بـەشێکـە لـە ژیانی مرۆڤ.

کارین: ئا. *(وچان)*

کەی دەڕۆنەوە؟

یـوهـانـە: دوو بـەیـانـی دەڕۆیـنـەوە. ئـێستـا خـەریـکـی دروستکـردنـەوەی موبەقەکەن، لە خوارەوە، لەبەرئەوە پێویستە بگەڕێینەوە بۆ ئەوێ، تا چاوێکمان لێیان بێت... تۆ خۆت دەزانیت، کرێکاری فەرەنسی... پیاو دەبێت چاوێکی لەسەریان بێت... ئیتر من لێرە هیچم نەماوە. *(هەڵدەستیتە سەرپێ)*، نەخێر، ئێستە پێویستە من بڕۆم. ئێمە لە هـوتـێل سترانـد دەژیـن. ئـێستـە هـێنـرێك حـەتمـەن لـەسەر بـارەکـە دانیشتووە و چاوەڕوانی منە. دەچین سەردانێکی دایکە پیرەکەی دەکەین لە لیدنیگوێ. خواحافیز کارین... بێگومان پەیوەندیمان دەبێت؟

کـاریـن: ئـا، بیگومـان. *(لـەگـەڵیدا دەچیتـە دەرەوە)* بـەڵام خـۆ تـۆ هـیـچ ناڕەزاییەکت نییە کە هەموویان پێکەوە لە یەك گۆڕدا بنێژرێن، هەرسێکیان پێکەوە؟

یوهانە: نەخێر، بەهیچ شێوەیەك... تازە کەی، ئەوە کێشەیە؟

تێبینی: «ئەم وەرگێڕانە، ڕاستەوخۆ لە دەقی کارکردنی ڕیژیسۆری شانۆنامەکە، لێنارت یولستریۆم (Lennart Hjulstrom)ەوە وەرگیراوە کە لە ١٨ی مانگی چواری ساڵی ٢٠٠٢دا لە شانۆ شار، لە ستۆکهۆڵم نەمایشك راوە.»

پەراوێزەکان

(١) هالاند: ناوچەیەکی ڕازاوەی وڵاتی سوێدە، کەناری دەریا و دارستانێکی چڕی هەیە و دەکەوێتە باشووری ڕۆژئاوای ئەم وڵاتەوە. هالاند، تاساڵەکانی ١٦٤٥ سەر بەوڵاتی دانیمارك بووە و لە ساڵەکانی ١٦٥٨ەوە لکێنراوەتەوە بەوڵاتی سوێدەوە.

(٢) یەکێکە لە شارە دێرینەکانی ناوچەی سکۆنەی وڵاتی سوێد. هەر لە ساڵی ١٦٦٨ەوە خوێندنی باڵا و زانکۆی تێدا کراوەتەوە. ئەم شارە لە ساڵی ١٠٢٠دا دروست کراوە.

(٣) پڕۆژە مۆسیقایەکی گەورەی کۆمپۆسیتۆری جیهانی (یوهان سێباستیان باخ)ە. (١٦٨٥ – ١٧٥٠) پڕۆژەکەش بریتییە لە کۆڕاڵ، گۆرانی و مۆسیقایەکی بەرز و چیرۆکی مەرگ و ئازارەکانی مەسیح دەگێڕێتەوە. تێکستەکەش (ماتیۆس) نووسیویەتی کە خۆی یەکێك بووە لە شاگرد و قوتابییە نزیکەکانی مەسیح: یوهانس، لویکاس، مارکۆس، ماتیۆس، هەر چواریان قوتابی و شاگردی مەسیح بوون، هەریەکەشیان بەجیا و بەشێوازی تایبەتی خۆی سەرگوزشتەی مەسیحیان گێڕاوەتەوە.

(٤) ڕیشارد شتراوس، (١٨٦٤ – ١٩٤٩) کۆمپۆسیتۆر و هونەرمەندێکی مۆسیقایی گەورەی ئەڵمانیاییە. ڕیشار شتراوس، دادەنرێت بەیەکێك لە گرنگترین نووسەرە مۆسیقاییە ڕۆمانتیکەکان.

(٥) ناوچەیەکی ڕازاوە و باخچەئاسای گەورەیە لە ستۆکهۆڵم و زۆربەی دەوڵەمەندەکان لەم ناوچەیەدا دەژین. هەروەها یانەیەکی وەرزشیی کۆنیش بەو ناوەوە هەیە. مێژووی دامەزراندنی یانەی وەرزشیی یورگۆردن دەگەڕێتەوە بۆ ساڵی١٨٩١.

(٦) ئولە فیندبلاد، چێشتخانەیەکی گەورەیە و دەکەوێتە باخچەیەکی ڕازاوە و قەشەنگی یورگۆردنەوە. ئەم چێشتخانەیە لە ساڵی ١٨٩٧دا دامەزرێنراوە، سەرەتا نانەواخانە بووە و دواتر دەبێتە قاوەخانە. لە ناوەڕاستی ساڵانی پەنجاکانی

هەزارەی ڕابوردووشەوە بۆتە چێشتخانە. ئەم چێشتخانەیە، ئێستە زۆر ناسراوە و زیاتر دەوڵەمەندەکان ڕووی تێ دەکەن و ئاهەنگی ژنخوازی و ڕۆژی لە دایکبوون و... هتد تێدا دەگێڕن.

(٧) (Vilhelm Hammershoi)، ١٨٦٤ –١٩١٦، وێنەکێشێکی دانیمارکییە و زیاتر تابلۆکانی وێنەی دیمەنی سروشت و خانووبەرە لە خۆ دەگرن.

(٨) ئالبیرتۆ گیاسۆمێنتی ,,(Alberto Giacometti)،١٩٠١ – ١٩٦٦، هونەرمەندێکی سورڕیالی سویسرایییە و زیاتر لە پاریس ژیاوە. ئەم هونەرمەندە شێوازێکی تایبەتمەندی (پەیکەرتاشی)ی بەخۆی داهێناوە. پەیکەرەکانی زۆر تەنك، باریك و درێژن. ئەم شێوازە لە تابلۆکانیشیدا سەرلەنوێ ڕەنگی داوەتەوە.

(٩) گوستاڤ ماهلەر، (Gustav Mahler)١٨٦٠ – ١٩١١، ئاوازدانەرێکی نەمساوییە، یەکێکە لە کۆمپۆسیتۆرە ڕۆمانتیکەکان. بەرهەمە سیمفۆنییەکانی زۆر دەوڵەمەندن بەهەست و سۆزی مرۆڤایەتی. یەکێك لە هەرە ناودارترین سیمفۆنییەکانیشی گۆرانییەك لە ژیانەوەDas Lied von der Erdeیە کە لە ساڵی ١٩٠٨دا، نووسیویەتی.

(١٠) نووسەر لە تێکستەکەدا ئەم ڕستەیەی بەزمانی فەرەنسی نووسیوە.

ناوەڕۆك

١- لاش نۆرین و هەرەسهێنانی خێزان و بنەما کۆمەڵایەتییەکان ٥
٢- شیعر و سەرەتایەکی شەرمن ٨
٣ - شانۆ و دەستپێکێکی تر ١٠
٤- قۆناخی نەوەدەکان و وەچەیەکی نیگەران ١٥
٥- ئێگزیستنسیالیزم و مەرگی مرۆڤ ١٨
٦- بەرەنجام و هەڵوێستێکی کۆتایی ٢٢
٧- مۆسیقای بێدەنگ لە نێوان مەرگ و گەمەی کاتدا ٢٣
٨- مۆسیقای بێدەنگ لەشانۆی شار ٢٩